ԱԳՕՆԷ ԳԻՆԱԹԼԱՐԸ
Մէճիտիյէ 20 ղրուշտան
ՕՍԱՄԱՊՕԼ ԻՇԻՒՆ
Պիր սէնէլիք . . . 200 ղրուշ
Ալթը այլրգ . . . . 100 »
Իւչ այլրգ . . . . 55 »
ՎԻԼԱՅԱԹ ԻՇԻՒՆ
Բօսթա իլէ իրսալ օլունճաճակ-լար իշիւն
Պիր սէնէլիք . . . 230 ղրուշ
Ալթը այլրգ . . . . 120 »
Իւչ այլրգ . . . . 60 »
Մէճիտիյէ 1 ղրուշ

ԹԷՐՃԷՄԱՆԸ ԷՖԷՐԵԱՐ

ՄԷՎԱՍՏԸ ՔՈԼԻԹԻԳԻՅԷ ԻԼՄԻՅԷ ՎԷ ՄԻԼԻՅԷ ՎԷ ՍԱՒԻԹԷՅԻ ՀԱՄԻ ԵՒ ՎԱՄԻ ԳԱԶԷԹԱ ՏԸՐ

ԻԼԱՆԱԹ ԳԻՆԱԹԼԱՐԸ
Պէհէր սաթրը իշիւն
1 վէ 2 վէ 3 իւնճի սահիֆէ 5 ղրուշ
4 իւնճիւ սահիֆէյէ . . 2 »
ԻԽԹԱՐ. Պանգա, Շիրքէթ վէ ումուրու սարրաֆիյէյէ այիտ.
2 մէ 3 ի ճէնգ սահիֆէլէրէ 6 ղրուշ
4 իւնճիւ սահիֆէյէ . . 4 »
Հիյսատ միւսատէթ իշիւն իլանաթա այրը բազարլըգ օլուր:
Մէվսատը նաֆիսայա տայիր պէնալէր մէճմանէն զապուլ օլունաճակ վէ տէրճ օլունմայան էվրազ, իսատ օլունմայաճակ:
Մէճիտիյէ 1 ղրուշ

Իսարէխանէսի վէ մաթպասը, Սթամպօլտա Պապը Ալի ճատտէսինատ էսկի Պապը Զապթիյէ սոզաղը քէօշէսինատ նումէրօ 8 տէ տիր: — Ղազէթանըն ումուրու իսարէ վէ թահրիրիյէսինէ այիտ քեաֆիյէյի մէվսատ հազրլնտա, Միւտիրի զազէթա Տիգրան Ճիվէլէկեանա միւրաճաաթ օլունճաղը կիպի, քեաֆիյէյի մէքեաթիպին տախի անընն նամրնա կէօնատէրիլմէսի իգթիզա էտէր:

ԱՍԻԹԱՆԷ 25 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ

ՀԱԼԸ ՀԱԶԸՐ

Ինկիլթերրա տօնանմասընըն Օսմանլը սուլթանը կէլմէսի մատէսինին հէր նէ գատար էհէմմիյէթինի ազալթմայա չալըշըրըյօր իսէ տէ, կէրէք Լօնտրա ղազէթաներն գուլլանըգլարը լիանատան վէ կէրէք պու մէսէլէնին ումուտ էլբօրայա իթտիր թէէսիրատն էհէմմիյէթի բէք պէօյիք օլտուղու անլաշըրըյօր:

Լօնտրատան չէքիլէն պիր թէլէկրաֆա կէօրէ՝ Միւզիւրիս բաշանը՝ պունուն սէպէպինի սորմասը իւզէրինէ՝ Լօնտրա գազինէթօսու պու հարէքէթէ վէրիլէն մանալարը թէքրիպ իթմէյիպ, միւճէրրէտ ղազէթալարը եաղտրգլարը չէյլէրին միւպալաղալը օլտուղունու պէյան իթմիշ տիր:

Պիր չէյին միւպալաղալը օլտուղունու պէյան իթմէք՝ օնուն պիւսպիւթիւն էսասսըզ օլմասըղընը գազուլ իթմէք տէմէք տիր. պինէնէ ալէյհ տօնանմանընն պու թարաֆա սէվգի հագգընա՝ Լօնտրա ղազէթալարընն պէյան իթտիրքլերի չէյլերի Ինկիլթերրա տէվլէթի տախի թասսիգ իթմիշ կիպի տիր:

Լօնտրա ղազէթալարընն պու պապոգի մունտերիճաթը նազարը թէտրիզատան կէչիրիլտիքտէ՝ պու պապոգ իքի փիքր պուլունտուղու անլաշըլըր. պունլարընն պիրի Ինկիլթերրանընտօնանմայը պու թարաֆա սէվգինէն մագատը՝ Անատօլատա ըսլահաթը իճրա իթտիրմէքտէն իպարէթ օլմասը, վէ տիկերի իսէ, Օսմանլը գազինէթօսունուն պու տէֆաքի թէպէտտիւլիւ իւզէրինէ՝ Ինկիլթերրանընն տէվլէթը Օսմանլիյէնին Ռուսիա թարաֆընա մէյլ իթտիյինի հիսս իթմէսինէն նէ, չէթ իթմիշ պիր հարէքէթ օլմասը տըր:

Գիզէ գազը իսէ, Ինկիլթերրանընն պէյլէ պիր հարէքէթինի իճապ իսէն պու սէպէպլէրին պիրի օլմայըպ, իքիսինին պիր եէրէ ճէմ օլունմասը տըր:

Անատօլատա ըսլահաթ իճրասընը թահմը թէհհիւտէ ալան մուահէտէ իմզա օլունալը պիր պու չուգ սէնէ օլտուղու համէ, Ինկիլթերրանընն չիմտիյէ գատար սիւքիւթ իտուպ՝ հաթթա բարլամէնթոյու տախի իսքեթաթէ չալըշմըշ իքէն, պու տէֆա պիրտէն պիրէ պու ըսլահաթը իճրա իթտիրմէք իչիւն, թէհհատատթէ գալզըշմասը էլպէթտէ պիր սէպէպ մէպնի օլմագ իգթիզա ատէր. պինէնէ ալէյհ կ՝էյնէրտէ վուգու պուլան թէպէտտիւլիւ վիւքէլա մատտէսինին Ինկիլթերրանընն պու հարէքէթինէ միւնասէպէթի օլմասընընը իտտատա լազմէյիպ:

Թայդ զալէթասը պունու ալզգտան աչզըա սէօյլէտիյի կիպի, կէչէն կիւն Լօնտրատան չէքիլէն պիր թէլէկրաֆ տախի՝ Ինկիլզ տօնանմասընընն սէվգինտէն պահս իթտիյի սըրատա Օսմ. գազինէթօսունա պիր թէպէտտիւլիւ մէմուլ օլտուղունու պէյան իտիյօր իտի: Անճագ Ինկիլթերրա էքսէր հարաքէաթընտա օլտուղու կիպի պու իշտէ տախի պիւսպիւթիւն հազըրզ սըր: Զիւնքի եէնի գազինէթօ թէշէքքիւլ իթտիյի կիւնտէն պէրու սէվկէթին իտարէնի բօյիթիգ սաընճա հիչ պիր թէպէտտիւլ կէօրիւնմէյիպ, հէլէթը վիւքէլա տախիի ըսլահաթ իլէ, վէ ահվալը մալիյէսինին ըսլահը իլէ միւզահգայի հազրընէն տէֆի չարէէրինի տիշիւնմէքլէ մէշղուլ սըր:

Եէնի գազինէթօնուն մէսլէքինի թային իտէն Մահմուտ Նէսիմ բաշա հազրէթլէրինին իրատա պուեուրմուշ օլտուգլարընընուիթգ՝ աէվլէթը Օսմանիյէնին ումում տօսթ վէ խայրխահլարընը մէմնուն իտէճէք պիր սուրէթտէ իշի պիրինճի տէֆա օլարագ Օսմանլը գազինէթօսը Պէրլին ահանամէսինին հարֆիյէն իճրասը իլէ ըսլահաթը մէվուտէնին պիր սաաթ էվվէլ իճրասը լիւզումնտան պահս իթմիշ տիր:

Անճագ Լօնտրա գազինէթօսը եէնի հէեթը վիւքէլանընն հանկը մէսէլէքինի վէ եախօտ հանկը թէէպպիւսինի պէյէնմէսի քի, թէպտիլ իթտիրմէք իչիւն տօնանմա սէվգ իթմէեէ մէճպուր օլուեօր. օլսա օլսա պու գազինէթօնուն ըսլահաթ իճրա իթմէք նիեէթինտէ պուլունտուղունու պէեէնմէմիշ օլապիլիր, լաքին օ հալտէ Ինկիլթերրայա տօսթը գատիմ նազարը իլէ պագատիրմիյիզ. վէ քէնտիսի տախի թարաֆընընզան էօյլէ պիր նազարլէ պագըրմագ իտտասընտա պուլունապիլիր մի:

Ինկիլթերրա տէվլէթի Անատօլուտա ըսլահաթըն իճրասընը Պապը Ալիյէ թէահհիւտ իթտիրմիշ օլտուղունտան, օ ըսլահաթընն իճրասընը թալեպ իսէպիլիր. հաթթա տիւնքի հալը հազրընընզատա ղիքր իթտիյիմիզ կիպի, պու ըսլահաթը իճրա իթտիրմէք իչիւն, պագը թէհհատատա տախի պուլունա թայիպ օլուճակ. անճագ տէվլէթը Օսմանիյէնին սըրֆ տախիլի իչէրինէ վէ խուսուսու իլէ Բաթիչահընն հուգուգու հիւքիւմրանիսինատէն օյան գազինէթօ թէչքիլինէ վէ վիւքէլանընն աղ ու նասպնա գարշըմայա հիչ պիր վագթի հագգը օյամագ:

Ինկիլթերրա, տէվլէթի Ալիյէյի քէնտինէ մէյլ իթտիրիպ իթթիֆագընտա թուտմագ իսթէրսէ, պու տէվլէթին մէնաֆիինէ խըզմէթ իթմէյի, վէ թէրազգըսընա չալըշմալը տըր. օ վագթի տէվլէթի Օսմանիյէ թապիի տիկէր պիր տէվլէթէ մէյլ իթմէք իհթիյաճընտա պուլունմագ. եօգսա հիչ պիր խայրխահլըգ ալամէթի կէօսթէրմէյիպ տէ, զօր իլէ տէվլէթի քէնտի թարաֆընա չէքմէք իսթէր իսէ, հէմ հագօրզ պիր հարէքէթտէ պուլունմուշ օլաճագ վէ հէմ տէ նիհայէթ մուվաֆֆագ օլմայըպ, տէվլէթի քէնտի մէնֆաաթընը ներէտտ կէօրիւր իսէ, օ թարաֆա մէյլ իթմէյէ սէրպէսթ պուլունաճագ տըր:

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Տիւնքի կիւն մէճլիսի վիւքէլա թէբրար սուրէթը ֆէվզէյատէ իճթիմա իթմիշ վէ էվվէլքի կիւնքի մէճլիսէ տավէթ օլունան պանքէրլէր երնէ մէճլիսէ տավէթ օլունմուշլար տըր. Գարշըրզգ կէօսթէրիլէճէք բէժի վէ Շարգի Ռումէլի վէ Գրպրըս վարիտաթը ալնէվի 1.400.000 լիրա թախմին օլունույօր իմիշ. կէօմրիւքլէր իտարէսի իչիւն տիւնքի եաղըրը-մզգ մութթէլիթ դօմիսիօն մարթաան իթթիպարէն մուամէլէեէ պաշլայաճաղը կիպի, տայինկէրէ դարշրը ըզ կէսօթէրլէն վարիտաթը թօրամագ իչիւն տախի մէգքիւր մութթէլիթ դօմիսիօն պիր սանտրգ իթթիխաղ իտէճէք, վէ տէվլէթի պունլարա բէսմէն գարար վէրմիի հայտէ, Գարթա պանքէրլէրի տէվլէթին իհթիյաճաթը ամիլէսի իչիւն տերհալ 500.000 լիրա վէրէճէքլէր իմիշ. Վէքթ պուամիլամաթը վէրմիքաէն սօնրա այլի եանընտա տէյօր քի, մէգքիւր գօմիսիօն մարթին 31 ինտէ կէօմրիւք իտարէսինի տէվլէթլէ մուշաքէրլէթէն էլէ ալըպ, օ թարիխտէն յուլիսին ՆԻհայէթինէ գատար եանի տէօրթ այ զարֆընտա չիմտի վերիլէն 500.000 լիրայը իսթիրատատ իտէճէք իմիշ.

Քէղայիք մարտն 31 ինտէն իթթիպարէն կէօմրիւք հասբլաթընտան սէվլէթէ սէնէլի պիր պուչուգ միլիոն եանի այատ 123.000 լիրա վէրիլէճէք, վէ կէօմրիւք վարիտաթընն ֆաղատը տա Մ. Զարիֆի վէ շիւրեքեասընա օյան պօրնա իթա օլունճաղ իմիշ. Մումանլէյհ պանքէրլէրին դավլինճէ, Գալաթայա օյան պօրճ տէօրթ պուչուգ՝ սէնէյէ գատար թէվզիյէ օլունմուշ պուլունճաղ տըր:

Տէվլէթին կէօմրիւք վարիտաթը չիմտի իչ վէ եա իչ պուչուգ միլիոն լիրա թախմին օլունուպ, էկէր հիւնիւ սուրէթտէ իտարէ իտիլիր իսէ, այնը միլիոն լիրա գատար վարիտաթ ալընմասը մէմուլ իմիշ. Խուսուսիյէ տամգա բուսուսը էճնէպի պանգալարընտան ալընմասը մուգաբիլը օլուղունտան, պունտան տա պէօյիք պիր հասբլաթ կէլէճէքմիշ.

—Սալը կիւնիւ խորիճիյէ նազրը Սալա բաշա հազրէթլէրի Աւսթրիա սէֆարէթխանէսինէ կուէրէք, մանալահթկիւզար Մ. տը Գօժէֆ իլէ ուղուն պիր միւլագաթ իթմիշ տիր:

—Հիւքիւմէթը Ոէնիյէ թարաֆընտան Թունանընն Էվրօբա դօմիսիօնունտա ազա պուլունան Գօնսանթինէն Գարթէհօտորի էֆֆընտան ազիմէթ իթմիշ տիր:

—Ինկիլթերրանընն Գահրը սէֆիտա տօնանմասընընն Օսմանլը սուլթանա կէլմէսի հիչիւն վէրիլէն էմր իւզէրինէ, կէրէք նաս պէյնինատ վէ կէրէք կազէթալարտա տիւրլիւ տիւրլիւ բիվայէթլէր տէվէրան իթմիշվէ էյան իթմէքտէ տիր: Հաթթա պիր բիվայէթ տէ չու տուր քի, Ինկիլթերրա սէֆիրի սըր Լէյլըրտ՝ Պէյքէր բաշանընն էրմէնիսթանա վէ եախօտ Բիւրսախանա վալի նասպ օլունմասընը Պապը Ալիսէն թաւեպ իթմիշ օլմաղա, սէֆիրի միւշարիյէհին իչպու թալեպինէ գուվվէթ վէ էհէմմիյէթ վէրիլմէք իչիւն մէդքիւր տօնանմա Պէյնիգայա կէլէճէքմիշ: Մէհրէօ կազէթասը՝ աղ չօդ գուվվէթ տալանգտա օյան պու չայեասը ճէրհ ու թէքզիպ իտէրէք, տէյօր քի, Ինկիլթերրա տիրլօմաթլըգը, վէ տօնանանընն Օսմանլը սուլթանա ավէտէթ սէպէպլէրի հազրընա եանընը պիր էֆքեար չըգարմագ իչին մախսուս սէն պէօյլէ պիր չայիա նէյր իտիրմիշ տիր: Մէդքիւր կազէթա, պունու եաղտրգտան սօնրա, կէչէն կիւնքի թէրճիմանը Հէֆէֆէնդին՝ պու տօնանմանընն կէլէչինի Պապը Ալի իւզէրինէ պիր թաղրիդ իճրասընա համլ իթմէմէյի տէյու տէրմիյան իյտիմայի. Ֆարզէյաթը տա ճէրհ իտէրէք, Ամիրալ Հօրնպիին թահթը զօմանատասընատա պուլունան Ինկիլզ տօնանմասընընն պու թարաֆա կէլիշի՝ իճրայի ըղալահաթ իչիւն, վէ պու տա եալընընը քէնտի սէլամէթի իչիւ Պապը Ալիյի թազրիգ վէ իճպար իթմէք նիյէթինէ մէպնի օլտուղունու աչզգտան աչզըա պէէան իտիյօր:

—Մէսաժբի գումբանեասընընն նէէդն նամ վաքօրու Գարատէնիզտէ զարգ օլտու տէեու պիր թէվմօր չզգը իսէ տէ, պունունապը օրմայըպ, Սինանէ ճիվարընտա գումա օթուրմուշ օրմաղա, պիր իքի կիւնէ գատար եիզտիրիլմէսի գավէն մէմուլ իմիշ:

—Ինկիլզ տօնանմասը Օսմանլը սուլթանա կէլէճէկի իչիւն, Օսմանլը տօնանմասընն տախի Զանագ գալէսինէ կիմմէսինէ էմր օլունմուշ տէյու պիր չայիա զուհուր իթմիշ իսէ տէ, պունունապը օրմասընը մուախիսէրէն անլաշըրմիշ տըր:

—Ճէզայիրի Պահրը Սէֆիտատէ Գուրիմոս նամ տատա քիւլլիյէթլէ եաղմուր եաղարագ, պէօյիք մաղարրաթ իրաս իթմիշ վէ գասապա տէրունինէ տէ սու պասարագ, պիր խանէ խալգը թէլէֆ օրմուշ տուր:

—Խորխիյէթը Մրսրիյէնին բարիզ վէ վիէննա աճէնթալըգլարը պու տէֆա լաղվ օլունմուշ տուր:

—Անկլօ Լժիբսիէն Պանգասը՝ Խըտիվին պիր գարարնամէսի մուճբիպինճէ հիւքիւմէթ Պանգասը թանըրմիշ օրմաղա, կէլէճէք յունվար իպթիատասընատան մուամէլաթա պաշլայաճագ տըր:

— Պու կիւնքի Վէքթ կազէթասընտա իքի ատէտ բէսմի թէլէկրաֆ միւնտէրիճ օլուպ, պու թէլէկրաֆլարընն եաղընը իրիճիսինատ Ապէտին բաշանընն իմզասը պուլունճաղտա, վէ պիրինճիսի իսէ քիմնէն կէլիպ քիմէ իհթապ օլտուղու բէք տէ պէյլի օրմամագտա օլտուղու կէօրիլմիշ տիր:

Մէգքիւր թէլէկրաֆլարընն պիրինճիսինտէ, օլ թարաֆլարտա (Սըվաղ թարաֆլարընտա մը տէմէք իսթէյօր) ֆիւրա թաատիյսթընա տայիր պիր հալ իշիտիմէյիպ, Տէրսիմ էշզըյասը տա ասքէր թարաֆընտան կէօզէսիլմէքտէ, վէ պաշգա թարաֆլարտա ֆիւրալէրէ կէօղ աչզըրընամագ իչիւն ասքէր գօմանտանլարընա էմիրլէր վէրիմէքտէ օլտուղու պէյան օլունմուշ տուր:

Իքինճի թէլէկրաֆընն տա պալասընա, Սըվաղ ասքէրի գօմանտանը Մուսա բաշանընն Ամասիա տախիրինտէ քեային Բաղարճըգ վէ եախօտ Ասարճըգ գարիյէսինտէն եաղընը թէլէկրաֆընն սուրէթի նագլ օլունմուշ, վէ պունտա՝ զասպ ու զարէթ իչիւն գարիյէի մէզգուրէյէ եիզ նէֆէր աթը Զէրբէս թօբանմասընընն ասը օրմասընը միւնտէրիճ օլմաղա, պու պատտէ տախիլիյէ վէ խարիճիյէ նէզարէթինէ վուգու պուլան չիքէասյաթ Ապէտին բաշա թարաֆընտան մէգքիւր իքինճի թէլէկրաֆա ճէրհ ու թէքզիպ պուլրուլմուշ տուր:

Ինչպահ վուգուաթ տա թէլէկրաֆընը թաատիգ իսէր:

— Բէշթատա պազը գալզգայմէնին թէտավիւլէ չզգարըմըզ օլտուղունու չէհպէնտէր Ֆէրիտուն պէյ խապէր ալարագ, գալապանլարընն պուլունմասը իչիւն Մաճար տախիլիյէ նէզարէթինէ իճրաի թէպլիղաթ էյլէմիշ տիր:

—Վիէննանընն Բրէս կազէթասը՝ Ամէթրիա իլէ Ալէմանիա արասընտա թահրիրէն վէ իսկա թահթընտա ահտնամէ ագտ օլունտուղունու թէզքիպ իսէրէք, եաղընը շիֆաէն պիր մուգավէլէ պուլունտուղունու, վէ պու մուգավէլէնին հինի հաճէթատ թէտաֆիի վէ թէարրուզի պիր իթթիֆագէ թէպտիլ իտէպիլէճէյինի պէյան իթմէքտէ տիր:

—Բիվայէթ օլունտուղընա կէօրէ, Պապը Ալի վէ Գարատաղ ազրաբնատա պու կիւնէրէտ թէհատատ իտէն կուտինա վէ Բրլավա մէսէլէսի եէնէ քէսպի վէխամէթ իթմիշ տիր: Տիկէր պիր բիվայէթէ կէօրէ տէ, Շգօտրա, Գօսօվա վէ Մանասթրը վալիլէրի՝ թէսքինի էֆքեար մէմուրիյէթիյլէ օլ թարաֆա կիթմէք իւզրէ Պապը Ալիսէն տիւնքի կիւն էմր ալըրլըր տըր:

— Բումանիա բրէնսի միճէատէտէն միւթասարրըֆ օլտուղու Ցօպրուճա էյալէթինէ զիյարէթէ չզգարագ, ալաֆրանկա հոկտ. 27 տէ Թուլչայա վասլը օլմուշ, վէ հիւքիւմէթ վէ էհալի թարաֆընտան քէմալը իհթիրամ վէ թաազիմէ խօթիգպալ օլունմուշ տըր:

— Մալիյէ նազրը Լաթիպ էֆֆընտա էլան ըսրար իթմէքտէ իմիշ:

— Մըսրտա հոկտ. նիհայէթինտէ հուլուլ իսէճէք գուբտուրաս պէտէլ եիզտէ իքի ֆայիզ հիսսալը իլէ պիր միլեօն 130 պին լիրա թէտարիք օլունմուշ իսէ տէ, բէսիւրմակ թէէսիյէսի գարշըլըգը հէնուզ թէտարիք օլունմամըշ տըր:

— Շարգի Ռումէլի մալիյէ նազրընը պիր նէվ գայմէ թէտավիւլէ չզգարագը, վէ ֆագաթ էհալինին սիքքէի սարէէյի պու գայմէյէ թէրճիհ էյլէսիյի իչիւն մալիշ տիր:

— Պահրը Սէֆիտատէ իչէմէք իւզրէ Մէսաժբրի Մարիթիմգումբանիասը իչիւն պիր Ինկիլզ գումբանիասընա օն ատէտ վաքօր ըսմարլանմըշ, վէ պու վաքօրարընն մէսարիֆի իմմիյէսի 11.500.000 ֆրանգ թախմին օլունմուշ տըր:

—Կէչէն կիւն Մէքթէպը Սուլթանիէ պիր Ռումճա տէրսի իհտասը յրա, պիր վագթտան պէտու իսլամ իտիրմիշ օյան Ալէման լիսանընընն տէրսի տախի իպգա օլունտուղունու եաղմըշ իտիք: Պու տէֆա խապէր ալտրզրմրզա կէօրէ, մէքթէպը մէրքիւրտէ Իրմէնիճէ տախի տէրս վէրիմէէ պաշլանրգ, Թ. Թէրզեան էֆֆէնտի մուալիմ թային օլունմուշ տըր:

—Մէճիտի վիւքէլա բազար իրթէսի կիճէսի մապէյնտէ իճթիմա իտիպ, սաաթ տօգուզա գատար տէվամ իթմիշ տիր:

—Սօն Պրինտիզի բօսթասըյա Սթամպօլա իքի Ամէրիգալը ժէնէրալ վասլը օլմուշ տըր:

—Գուրպան պայրամը եաղլաշարը միւնասէպէթիյլէ մէմուրիյինէ պիրէր մաաշ վէրիլմէք իչիւն, Մալիյէ նէզարէթի Գալաթա պանքէրլէրիյլէ պիր քիչիւք իսթիգրաղ ազատ իթմէեէ չալըշըրսը:

ԱԶԳԱՅԻՆ

Մուշ վէ Խվալիսինտէ վուգու պուլան մէզարիճ վէ թէատատիյաթ հագգընտա տիւնքի վէ եվվէլքի կիւնքի նիւսխէմիզտէ մալիմաթ վերմիշ իտիք:

Վան վագտալարը հագգընտա օյտուղու կիպի պու պապտէ տախի Բաթրիգ Ամեն. Ներսէս Սըրբազան հազրէթլէրի, տիւնքի կիւն Պապը Ալիյէ պիր մուֆասալ թագրիր իրսալ իթմիշ տիր:

—

Կէչէն նիւսխէրիմիզտէն պիրինտէ, պունտան չէնտ սէնէ մուդատտէմ Պիթլիզտէ միւլէթիմիզ քիլիսէ էմլաքինտէն պիր բարչաընընն հիւքիւմէթը մահալլէ թաբաքնտան 25.000 ղրուշ սաթրն ալընմըշ վէ ֆագաթ ազէ չիմտիյէ գատար թէէտիյէ օլունմամըշ օյտուղու եաղըրմըշ իտի:

Պու տէֆա վագտտի մէգքիւրէ հագգընտա թարաֆիմիզտա մալիւմաթը մէվսուդէյի աթիյէ թէպլիղ օլունմուշ տըր:

Պունտան 15 սէնէ գատար էվվէլ, Խարբէտտին բաշանընն էրզրում վալիլիյի էսնասընտա Պիթ-

լիզ միւթէսարրըֆլըղա թահվիլ օլունտուգտա, միւթէսարրըֆ Շեվգի բաշա հիւքիւմէթ գոնաղը իչին մուվագգաթ պիր մահալ իսթէմիշ, վէ օվագթ միլլէթիմիզատէն պիր իքի քիչի՝ միլլէթին բէյինի թահսիլ իթմէքտէրին, քիլիսէնին էմլաքինտէն մէգքիւր մահալը թախսիս իթմիշլէր տիր:

Մութէսարրըֆլըգ Մուշա գալարրըլըզընտա, մահալը մէգքիւրտուզընտա, մահալը միլլէթ թէսլիմ օլունճաղ եէրտէ, մահալը մէգքիւրէ ասկէր իգամէ իթտիրիմիշ, վէ պիր արա տա խասթախանէյէ թահվիլ օլունմուշ վէ չիմտիյէ գատար տախի միլլէթ թէսլիմ օլունմամըշ, վէ էլան ասկէր իգամէ իթտիրիմէքտէ պուլունմուշ տուր:

Շեվգի բաշանընն միւթէսարրըֆլըզը հէնկեամընտա, մահալը մէգքիւրտէ պաղը ինչատթ իճրա խրիմիշ, վէ մահալը մէգքիւր ահալիսի չալըշարրըլըզը տըր:

Միլլէթիմիզ մահալը մէգքիւրու մէքթէպ եաբմագ իչիւն, հէր վագթի թալեպ իթմիշ իսէ տէ, պու թալեպ չիմտիյէ տեկին սէմմու իթթիպարօլունմամըշ տըր:

Բաթրիգ Ամեն. Ներսէս Սըրբազան հազրէթլէրի պու պապտէ տախի Պապը Ալիյէ պիր թագրիր եազմըշ օլտուղունտան, միլլէթին հագգը օյան մահալը մէգքիւրընն անդարիպ միլլէթէ իտտէ օլունճաղը մէմուլ տուր:

Քիւսթէնճէտէն ալտրզրմրզ պիր մէքթուպընն պէեանընա կէօրէ, Ռումանիա հիւքիւմէթի թարաֆընտան շէհրը մէգքիւրտէ միլլէթէ 2000 արշընըզգ պիր արազի պախշ օլունմուշ, վէ արագիի մէգքիւրէ իւզէրինտէ պիր քիլիսէ իլէ պիր մէքթէպ թէէսիսինէ միւպաշէրէթ օլունարագ, հոկտ. 24 ինճի բազար կիւնիւ էպնիյէի մէգքիւրէնին թէմէլ աթըմասը զիյնէթի իճրա օլունմուշ տուր:

Մէքթուպը մէգքիւր՝ մալիւմաթը մուգասսալէի սայիրէյի տախի հավի օլմաղա, եարընքի նիսսէսէ-միզտէ տէրճ օլունճաղ տըր:

Երուսաղէմ վանգընընն պօրճու իչիւն Բաթրիգ Ամեն. Ներսէս Ս. հազրէթլէրինին թահթը բիյասէ-թինտէ պիր գօմիսիօն թէշքիլ օլունտուղու մալիւմ տիւր: Տիւնքի Հայրենիքտէ օգունտուղունա կէօրէ, պու գօմիսիօն ումում միլլէթ պէյնինտէ պիր իանէ տէֆթէրի քիչատ օլունարագ նուֆուս պայրնա սէնէտէ իւչ զրշ վէրիլմէսինէ գարար վերմիշ տիր: Պու սուրէթէ տուլունաթը մէգքիւրէ իւչ սէնէտէ թէվզիյէ օլունճաղ, վէ պու իանէ ըսթամպօլտա Թաղ. Խորհուրդլար վէ Թաշրատա Ադաչնորդլար վասէթասըյլա թօբլանճաղ, վէ թօբլանան ազչէնին եիւզտէ օնու մէքթէպլէրէ, 10ը բաթրիզխանէ թամիրաթընա, 5ի թահսիլտարարա վէ պագի գալան 75տէ Եռուսաղէմ տօսթլարընա թախսիս օլունճաղ, վէ իանէ պիլէթլերի Բաթրիգ հազրէթլէրիյլէ գօմիսիօնու մէգքիւրուն մէօհրիւ իլէ մէմհուր պուլունճաղընը, Երուսաղէմ վէքիլի Սիմէօն Եպիսկոպոս տախի՝ զապթ օլունան էմլաքը դուրթարմագ վէ լիւզումի թագտիրինտէ տավայա գլյամ իթմէք իչիւն, խըտիվ հազրէթլէրինէ խիթապէն Պապը Ալիսէն պիր թավսիյէնամէ սլարագ Մըսրրա կիտէճէքմիշ:

—

Մա էլ մէհմունիյէ ալտրզրմրզ մալիւմաթա կէօրէ, Պէյօղլու մէզարլըղընին իւզէրինտէ էպնիյէ ինչասը իչիւն Պապը Ալիսէն լուսաթի վէ միւսատտէ արմագա Բաթրիգ Ամեն. Ներսէս Ս. հազրէթլերի մուֆթիֆագ օլմուշ օլմաղա, շիմտի էպնիյէի մէգքիւրէսինինթէէսիս ու ինչասընա էյլէմ օյան մէպալիղնին թէտարիքի սայ ու զայրէթինտէ օլունտույօրլար իմիշ:

ՊԱՊԸ ԱԼԻՆԻՆ ԷՕԹԷՍԷՆ ՊԷՐՈՒ ԹՈՒԹՄՈՒՉ ՕԼՈՒՂՈՒ ՄԷՍԼԷՔ՝ ԷՅԻ ՄԻՇԻՆԻԼԻԼԻՐ ԻՍԿ, ԹԱՂԷՊ ՕԼՈՒՆԱՆ ՀԷՐ ՉԷՅԻ ՎԱՍ ԻՍԻՍՈՒ, ՀԻՉ ՊԻՐ ՉԷՅ ՎԷՐՄԷՄԷՔԱՏԷՆ, ՎԷ ՔԷՆԱՒ ԲԻՉԱՍԸ ԻՆԷ ՊԻՐ ՄԱՆԷ ՎԷՐՄԷՅԻՍ՝ ՄԷՃԱՍԻՐ ՕԼՈՒՈՒԳԱՆ ԱՕՆՐԱ ՊԻՐ ԱՆՊԱՐ ՎԷՐՄԷՔԱՏԷՆ ԻՍԱՐԷԹ ՄԻՐ։

Եարբամ սորբուան պէրու տէվլէթը Օսմանիյէնին ահվալը միւքիյէ վէ սլյասիյէսի նաղարը միւթալաատան կէչիրիլսէ, տարնա պու իբի նէվ հարէքէթէն միւթէզարրուր օլուուղու վէ հէր վագրթ պու մէսլէքին ճէղասընը չէքտիյի կէօրիւլիւր։

Տայիմա իթթիյի վատարը վէ իհշասը ինէ իթթիյի թէահհիւատթը իճրա իթմէմէքտէն, Էվրօբա տէվլէթլէրինին սուի զանն վէ ատէմը էմնիյէթինի գաղանմըշ վէ թէպաասընը մէմնուն իսէմէյիպ, նիհայէթ պունարատան պիր թագրինընն իսթէտիյի ճիւզի պիր իմթիյազ վէ եա մուխթարիէթի վէ հաթթա ըսլահաթը պիւէ տիրիլ իթմէքլէ, քէնտիլէրինի պիւսպիւթին զայպ իսէկէմիշ տիր։

Դրբրմ մուհարէպէսինէ սաարը օյան խաթթը Հիւմայունուն թէմամը ինէ իճրա օլունմամասընատան, տէվլէթ՝ Բարիս մուահէտէսի կիպի պիր մուահէտէսէն իսթիֆատ իսէմէյիպ, նէ՝ Էվրօբա տէվլէթլէրինին թէվճիհուհ վէ սահապէթինի մուհաֆաղա, նէ՝ թէպասընին մուհապէթ վէ իթաաթընը իսթիհսալ իսէպիմիշ, վէ նիհայէթ Դրբրմ մուհարէպէսինէ քէնտիսի իշին տէրէլէր տօլուսու գանրար տէօրմիշ օյան տօոթլարընն՝ տիշմէնը միշթէրէլէր պիրլէշիպ, տէթթա քէնտիսինի ումումի Էվրօբա նամընա մուհարէպէ իթմէյ թէվքիլ իթտիքլէրինի կէօրմիշ տիր։

Հէրսէք վէ Պօսնատա պիր թագրմ՝ ըսլահաթ իճրա իթմէյէ բազի օմմատը իշին, օրալարտա պէօյիւք պիր մուհարէպէ այզպ, Ռումէլի գրթասընը հարպ վէ իսթիրալ աթէշի իշինէ պրրագմըշ վէ մէգրիւբ իբի էյլէթլէ Պուլկարիսթանա հիւսնի իտարէլէրինէ թէքէֆֆիւլ իսէճէք ճիւզի պիր թագրմ իմթիյազըր վերմէք իսթէմէտիյինէն, օ գատար ղայթ վէ թէկէֆֆա տիւչար օլմաղլա պէրատէր, մէգրիւբ էյալէթլէրի տէ պիւսպիւթիւն զայպ իթմիշ տիր։

Էյհասը Պապը Ալինին պայրըճա խաթթը վէ տէվլէթի պու տէրէճէյէ միւթէզարրուր իսէն մէվլէքի՝ թէահհիւատթը իճրա իթմէմէսի իսէ, թէպասը հագրընա ճիւղի միւսաատէ վէ իմթիյազը չօգ կէօրիւպ պիրիզ իթմէսինէն իպարէթ տիր։

Մագսէտիմիզ կէչմիշ չէյլէր իսէ ուզրաշըպ, էօրմիշ սասմըրա իսնատը գապահաթ իթմէք տէյիզ տիր, անճագ պու կիւնբի կիւնէտ տախի կէչմիշ հալէրէ զիյատէսի իսէ պէնզեր պիր հալտէ պուլունուուղումուզանա, պու տէֆա Պապը Ալինին էսբի մէսլէքտէ տէվամ իթմէմէսինի, վէ տէվլէթի իսթիգպալ պուլութլարընտա տօլաչան ֆուրթունատան գուրթարմագ իւզրէ, պիր մէսլէքը միւսթագիմ թութմասը լիւզուլմանու իսթաբ վէ թավէյէ իթմէք իսթէէօրուզ։

Ցէվլէթ՝ Կիւլխանէ խաթթը Հիւմայունունու քէնտի իրատէթի իսէ չըգարըպ։ Բարիս մուահէտէսինտէ պու պապտէ պիր մէճլուս բիյէթ կէօրիւնմէտիյի հալտէ, խաթթը Հիւմայունը մէզբիւրտէ վատ օլունան չէյլէրին տտէմը իճրասընատան պու գատար միթէզարրուր օլուուղու տիւչինիլիւնճէ, Պէրլին վէ Գըպրըս ահանամէլէրի իսէ մէճպուրյէթ թահթընա արնմըշ օյան ըսլահաթընը ատէմը իճրասընատան նէ՝ կիպի մուխթարարարա տիւչար օլունապիէճէյի անկաշըրը։

Ցէվլէթ՝ Բումէլինէ Պէրլին ահանամէսինին թավէյէ իթթիյի ըսլահաթը էսասը վէ ճիտատի պիր սուբէթտէ իճրա իթմէտիյի հալտէ, պու գրթանընն էհտիսի մէմնուն գալմայըպ, իբիտէ պիրտէ իսնթիլալ իսէրէք վէ էթրաֆլարընտա պուլունան ազ վամը միսթագիլ վէ միւմթազէ իսէ պիրլէշէրէք, նիհայէթ տէվլէթին էլինտէն չըգանագլարընատան մաատա, Ալեմանիա իսէ Ավսթրիանընն տախի տէվլէթը Օսմանիյէնին պու գրթատա ըսլահաթ իտիպ իթմէյէճէ յինէ մունթազէր օլուպ, իթմէյէճէ յինի անատրգլարը անտէ, պունուն թագսիմինէ վէ եալնօտ Շարգտա տիկէր պիր հալիհատընա գալգըշանագլարընտա չիւպհէ եօք տուր։

Անատօլուտա իսէ, ինկիլթերրա. ըսլահաթ իճրասընը Պապը Ալիյէ թէահհիւատ իթտիրմիշ օյտուղունատան, Պապը Ալինին քէնտի արզուսու իսէ ըսլահաթը մաթլուպէյի իճրա իթմէտիյինի կէօրիւնճէ, իճպարա գալգըշանագը՝ վէ պունատան տէվլէթի ֆէվգէլատէ միւթէզարրուր իսէճէք պիր մէսէլէ թէվէլլիւտ խէպիլէճէյի անլաշըմագատա տըր։

Պիվ պուրարարընը պիր սէնէտէն պէրու կէօրիւպ անլամագատա օլտուզումուզատան, օ վագրթատան պէրու Պապը Ալիյէ էճնէպիվէրտէն վէ խուսուսի իսէ ինկիլթերրատան իճպար կէօրմէզտէն էվվէլ, քէնտի իրատէթի իսէ ըսլահաթը էսասիյէ իճրասընը թավէյէտէն հիչ պիր վագրթ կէրի տուրմամըշ իսէք տէ, նէ բումէլիճէ նէ Ավստօլուճա ըսլահաթ նամընա չաեան պիր թէչէպպիւստէ պուլունտուղու կէօրիւլմէմիշ տիր։

Խաղինէնին պու մուզայիգասը զէմանընատա պէօյիւք պէօյիւք մաաշլար իսէ Ավստօլույա կէօնտէրիլէն գօմիսէրլէր հէկէթլէրինին հէման հիչ պիր սէմէրէսի կէօրիւմէմիյի կիպի, մէհաքիմէճ օլունան իճրատթ տախի մէմուրլարը թէքսիր իսէ, խաղինէյի մէսարիֆէ տիւչար իթմէքտէն պաշգա պիր չէհէ եարամայագագ կիպի կէօրիւնիյօր։ Զիւնքի զաթէն մէհաքիմ իչիւն եէթիշմիշ տտէմլերիմիզ բէք աղ օլուպ, ինթիխապատա տախի օ գատար աբզգաթ օլունմատըզընատան, պէօյիւք պէօյիւք մաաշլար իսէ մէհաքիմ միւֆէթթիշլիքլերինէ թային օլունան զէվթատան չօղունուն հիչ պիր հուգուգ մէքթէպի կէօրմէմիշ, իրմը հուգուգունն էլիֆպասընը պիրէ օգումամըշ, վէ մէհաքիմտէ խրատէթի տախի սէպգաթ իթմէմիշ ատմէր օլտուզունու կէօրիւյօրուզ։

Էլ հասը, չիմանիյէ գատար ըսլահաթ տէնիլէճէք հիչ պիր շէյ իճրա օլունմայըպ։ Բումէլիճէ տէվլէթ քէնտի արզուսու իսէ ըսլահաթ իճրա իթմէյէ միգդէտիր իսէ տէ, Ավստօլու իչիւն պունուն վագթը կէչմէքտէ տիր զանն իտէրիզ։

Էվվէթ, չիմնքի ինկիլթերրա տօնանմասընը պունուն իչիւն սէվգ իթմիշ իսէ, օրա օրա տահա ճիւզի պիր միւտտէթ իչիւն մէօհլէթ վէ ֆըրսաթ վիրէրէք, օ միւտէթտէ ըսլահաթը մաթլուպէ իճրա օլունմամշ իսէ, ճէպրէն միւտախէլէ իտէճէյի շիւպհէսիզտիր։ Արթըգ պունատան սոնրա ինկիլթերրայա միւտախէլէ իթթիրմէքսիզին Ավստօլուտա ըսլահաթ իճրասը պիր աղ միւչքիճէ օլապիլիր։ Չիւնքի պիր պուչուգ սէնէ մէօհլէթիմիզ վար իքէն, պունու եարամասըզմըզ հալտէ, պիրգաչ կիւն վէ եա հաֆթատա եարապիլէճէ յիմիզ նա՞սըլ մէմուլ օլապիլիր։

Ինկիլթերրանընն պու միւտախէլէսի՝ սուբէթա ըսլահաթ իճրա իթթիրմէք մաղսէտինէ մէպնի իսէ տէ, պու միւտախէլէյնէն տէվլէթին միւթէզարրուր օլմայաճաղընը վէ պու միւտախէլէնին ատէթա պենահ տէվլէթին տիրէ. մէվլէքի՝ թէահհիւատթը իճրա իթմէմէսի իսէ, թէպասը հագրընա ճիւղի միւտատէ վէ իմթիյազը չօգ կէօրիւպ պիրիզ իթմէսինէն իպարէթ տիր։

Մագսէտիմիզ կէչմիշ չէյլէր իսէ ուզրաշըպ, էօրմիշ սասմըրա խնատը գապահաթ իթմէք տէյիզ տիր, անճագ պու կիւնբի կիւնէտ տախի կէչմիշ հալէրէ զիյատէսի իսէ պէնզեր պիր հալտէ պուլունուուղումուզանա, պու տէֆա Պապը Ալինին էսբի մէսլէքտէ տէվամ իթմէմէսինի, վէ տէվլէթի իսթիգպալ պուլութլարընտա տօլաչան ֆուրթունատան գուրթարմագ իւզրէ, պիր մէսլէքը միւսթագիմ թութմասը լիւզուլմանու իսթաբ վէ թավէյէ իթմէք իսթէէօրուզ։

Ցէվլէթ՝ Կիւլխանէ խաթթը Հիւմայունունու քէնտի իրատէթի իսէ չըգարըպ։ Բարիս մուահէտէսինտէ պու պապտէ պիր մէճլուս բիյէթ կէօրիւնմէտիյի հալտէ, խաթթը Հիւմայունը մէզբիւրտէ վատ օլունան չէյլէրին տտէմը իճրասընատան պու գատար միթէզարրուր օլուուղու տիւչինիլիւնճէ, Պէրլին վէ Գըպրըս ահանամէլէրի իսէ մէճպուրյէթ թահթընա արնմըշ օյան ըսլահաթընը ատէմը իճրասընատան նէ՝ կիպի մուխթարարարա տիւչար օլունապիէճէյի անկաշըրը։

Ցէվլէթ՝ Բումէլինէ Պէրլին ահանամէսինին թավէյէ իթթիյի ըսլահաթը էսասը վէ ճիտատի պիր սուբէթտէ իճրա իթմէտիյի հալտէ, պու գրթանընն էհտիսի մէմնուն գալմայըպ, իբիտէ պիրտէ իսնթիլալ իսէրէք վէ էթրաֆլարընտա պուլունան ազ վամը միսթագիլ վէ միւմթազէ իսէ պիրլէշէրէք, նիհայէթ տէվլէթին էլինտէն չըգանագլարընատան մաատա, Ալեմանիա իսէ Ավսթրիանընն տախի տէվլէթը Օսմանիյէնին պու գրթատա ըսլահաթ իտիպ իթմէյէճէ յինէ մունթազէր օլուպ, իթմէյէճէ յինի անատրգլարը անտէ, պունուն թագսիմինէ վէ եալնօտ Շարգտա տիկէր պիր հալիհատընա գալգըշանագլարընտա չիւպհէ եօք տուր։

Անատօլուտա իսէ, ինկիլթերրա. ըսլահաթ իճրասընը Պապը Ալիյէ թէահհիւատ իթտիրմիշ օյտուղունատան, Պապը Ալինին քէնտի արզուսու իսէ ըսլահաթը մաթլուպէյի իճրա իթմէտիյինի կէօրիւնճէ, իճպարա գալգըշանագը՝ վէ պունատան տէվլէթի ֆէվգէլատէ միւթէզարրուր իսէճէք պիր մէսէլէ թէվէլլիւտ խէպիլէճէյի անլաշըմագատա տըր։

Պիվ պուրարարընը պիր սէնէտէն պէրու կէօրիւպ անլամագատա օլտուզումուզատան, օ վագրթատան պէրու Պապը Ալիյէ էճնէպիվէրտէն վէ խուսուսի իսէ ինկիլթերրատան իճպար կէօրմէզտէն էվվէլ, քէնտի իրատէթի իսէ ըսլահաթը էսասիյէ իճրասընը թավէյէտէն հիչ պիր վագրթ կէրի տուրմամըշ իսէք տէ, նէ բումէլիճէ նէ Ավստօլուճա ըսլահաթ նամընա չաեան պիր թէչէպպիւստէ պուլունտուղու կէօրիւլմէմիշ տիր։

Խաղինէնին պու մուզայիգասը զէմանընատա պէօյիւք պէօյիւք մաաշլար իսէ Ավստօլույա կէօնտէրիլէն գօմիսէրլէր հէկէթլէրինին հէման հիչ պիր սէմէրէսի կէօրիւմէմիյի կիպի, մէհաքիմէճ օլունան իճրատթ տախի մէմուրլարը թէքսիր իսէ, խաղինէյի մէսարիֆէ տիւչար իթմէքտէն պաշգա պիր չէհէ եարամայագագ կիպի կէօրիւնիյօր։ Զիւնքի զաթէն մէհաքիմ իչիւն եէթիշմիշ տտէմլերիմիզ բէք աղ օլուպ, ինթիխապատա տախի օ գատար աբզգաթ օլունմատըզընատան, պէօյիւք պէօյիւք մաաշլար իսէ մէհաքիմ միւֆէթթիշլիքլերինէ թային օլունան զէվթատան չօղունուն հիչ պիր հուգուգ մէքթէպի կէօրմէմիշ, իրմը հուգուգունն էլիֆպասընը պիրէ օգումամըշ, վէ մէհաքիմտէ խրատէթի տախի սէպգաթ իթմէմիշ ատմէր օլտուզունու կէօրիւյօրուզ։

Էլ հասը, չիմանիյէ գատար ըսլահաթ տէնիլէճէք հիչ պիր շէյ իճրա օլունմայըպ։ Բումէլիճէ տէվլէթ քէնտի արզուսու իսէ ըսլահաթ իճրա իթմէյէ միգդէտիր իսէ տէ, Ավստօլու իչիւն պունուն վագթը կէչմէքտէ տիր զանն իտէրիզ։

Էվվէթ, չիմնքի ինկիլթերրա տօնանմասընը պունուն իչիւն սէվգ իթմիշ իսէ, օրա օրա տահա ճիւզի պիր միւտտէթ իչիւն մէօհլէթ վէ ֆըրսաթ վիրէրէք, օ միւտէթտէ ըսլահաթը մաթլուպէ իճրա օլունմամշ իսէ, ճէպրէն միւտախէլէ իտէճէյի շիւպհէսիզտիր։ Արթըգ պունատան սոնրա ինկիլթերրայա միւտախէլէ իթթիրմէքսիզին Ավստօլուտա ըսլահաթ իճրասը պիր աղ միւչքիճէ օլապիլիր։ Չիւնքի պիր պուչուգ սէնէ մէօհլէթիմիզ վար իքէն, պունու եարամասըզմըզ հալտէ, պիրգաչ կիւն վէ եա հաֆթատա եարապիլէճէյ յիմիզ նա՞սըլ մէմուլ օլապիլիր։

Ինկիլթերրանընն պու միւտախէլէսի՝ սուբէթա ըսլահաթ իճրա իթթիրմէք մաղսէտինէ մէպնի իսէ տէ, պու միւտախէլէյնէն տէվլէթին միւթէզարրուր օլմայաճաղընը վէ պու միւտախէլէնին ատէթա պենահ տէվլէթին տիրէ. յինտէ պիր գուրա օլմասը իլէ, խաթիգլալէ խալէլ կէթիրէճէյինին թէտավուր իթմէյէճէք քիմնէ եօգ տուր։ Պունուն իչիւն պիզ վագթը իլէ պաղըրըյօր իսիք քիմիտատէթի վէ զու պուլմազատան էվվէլ, քէնտի արզու վէ իրատէթիմիզ ըսլահաթը էսասիյէ էճնէպիվէրին գարըշմասընա մանհալ վէ ֆըրսաթ պաղմամալըզը։

Հէր հալտէ չիմնի միւտախէլէնին զէմանը կէլիպ, վուգու պուլաճաղը անբարլաճաղընատան, կէչմիշ թէչսսէֆ իթմէք տէ ֆայիտէսիզ օլուպ, Պապը Ալինին չիմնի պիր մէսլէքը միսթագիմ թութմասը իգթիզա իսէր։

Պապը Ալի իչիւն չիմնի պիր գաչ եօլ վար տըր։ Եվվէլա, ինկիլթերրանն իսէճէյի թէբրիֆաթը թէմամը իլէ զապտլ վէ իճրա իթմէք, անինէն պու թէբրիֆաթընն էլվէրիշլի օլանլարընը գապալ իտուպ, էրվէմէյենէրի բէտտա իթմէք, սալիսէն քէնտի իրատէթի իսէ ըսլահաթ իճրասընը թէահհիւտ իսէ, ինկիլթերրանը միւտախէլէ իթմէմէյէ իգնա իթմէք, բապիէն տիկէր պիր տէվլէթին մուտալէնէթինէ իթիմամ իսէ, ինկիլթերրանն թէբրիֆաթընը բէտտա իտուպ, ումուրու տահիլիսէյէ գարրշարմամագ։

Պու տէօրթ իհթիմալտէն պիրինճիսի միգդիրը 10 ապրիլէճէյի կիպի, տէօրտինճիսինին տախի բէք միշքիլ վէ տէվլէթ իչիւն բէք թէհլիքէլի օլաճաղը անլաշըրըրընատան, իբինճի վէ եա իչինճիսի թարիգին իսթիյարը տահա միւնասիպ կէօրիւնիյօր իսէ տէ, ինկիլթերրանընն պունդրընն պիրինի գապալ իթմէսի եանի ըսլահաթ իճրասընը երնէ էլիմ զատ պըրադմասը վէ եալնօտ խատճէյի թէքլիֆաթընն պաղըսընատան վազ կէչմէսի միւմքին օլաճաղմը տըր, պուրասը մալիմ տէյիլ տիր։

Պիր թէլէկրաֆընն բիվայէթինէ կէօրէ, ինկիլթերրա Ավստօլույա մէհաքիմ վէ զապտթա միւֆէթթիշլերի թաէին վէ իրսալ իթմէք թայէպինտէ պուլունաճագ իմիշ։ Պու միւֆէթթիշլեր Էլիրօբալը վէ ատհապը մալումմատան օլտուգլարը հալտէ, Պապը Ալի թարաֆընատան թաէին օլունուպ, Օսմանը մէմուրլարը պրֆաթընը հայիզ օլուրլար իսէ, ֆախտէսէն պաշգա պիր մաղարրաթ կէօրիւլմէյէ յինէ շիպհէսիզ օլուպ, իճրաի ըսլահաթ իչիւն պունատան պաշգա տա չալէ եօգ տուր տէյէպիլիրիզ։ Ավստօ պու միւֆէթթիշլեր ինկիլթերրա թարաֆընատան նասպ օլունարագ, էճնէպի սրֆաթընը հայիզ օլուրլար իսէ, վէ խուսուսի իսէ պունդար պու սրֆաթլարը պու պէրաթէր, դոնսօլօղուգ սրֆաթընը տախ հայիզ օ՞ալրար իսէ, պու հալին տէվլէթին իսթիդլալընա խալէլ կէթիրէպիլէճէյինտէ չիւպհէ եօգ տուր։

Նէհասը ինկիլթերրանընն պէօյլէ պիր թէչէպպիւստէ պուլունաճաղը տահիհ իսէ, Պապը Ալի իչիւն պունա գարշը սաղլամ պիր մէսլէք թութմագ իգթիզա իսիպ, պունա ֆէվգէլատէ էհէմմիյէթ վէրիլմէք լազըմ կէլիր։ Զիւնքի տէվլէթին իսթիգպալ պու մէսէլէտ իսթիթիսաղ օլունաճագ մէսլէքէ միթէվագգֆ տըր։

Հէր հալտէ, խուլուսը նիյէթլէ ըսլահաթ իճրասընա միւսաատաթ օլունտը՞ր իսէ, հէր նէ գատար կէճ իսէ տէ, պու միւչքիլթէրն չարէսի պուլունուպ, միւտախէլթը էճնէպիվէյինին էօնիւ ալընապիլիր իւմիտինատ։

Հէյէթը ճէպհէսի միւբէլանընն իչինտէ իչկիւզար վէ զայրէթլի զէվթի պուլունտուզունու պիլմիմիզ իչիւն, մէյուս օլմագ իսթէմէյօրուզ։

ՄԱՎԻ ԳԻԹԱՊ

ԷՐՄԷՆԻԼԻՐ ՎԻ ԱՆԱՏՕԼՈՒ ԸՍԼԱՀԱԹԸ ՀԱՅԳԸՆՏԱ

ՄՈՒՀԱՐԲԻԼԱԹԸ ԲԼՈՄԹԻՆ

(Տե՛ս նախընթաց թիւ.)

Մավի քիթապ Տէրսատէթ վարիա օլտուգտա, հավի օլտուզու էն միհիմմ թանրիրմէր այնէն զալէթանլը տէրմ իթմէք փաթլայա, չիմանիլէ, Ինկիլզ զալէթալարընն տէրճ իթթիֆէրի պազը խիւսատալարը տա, պէր վէճհի գայր թէրճէմէկ տէվամ իտէրիզ։

Սըր Հէնրի Լէյըրտ Ցուլիս ա. լընտա Թարապիատան Լօրտ Սալիսպըրիյէ եաղարը պիր մէքթուպտա տէր քի, մուգատտէմա տախի պիր գաչ տէֆա Ինկիլթերրա խարիճիյէ նէղարէթինէ պիլտիրմիշ օլտուզու վէճհէ, Ասիայը Օսմանիտէ պիր «Էրմէնիսթան» թէէսիս իթմէք իչիւն թէչէպպիւս վուգու պուլմուշ տուր, քի պունու Էւրօբա եալնօտ Բուսիա, մուխթարիյէթը հայիզ պիր էյալէթ վէ մուսխարէն պիր միւսթագիլ հիւքիմէթ մաղամընատա թէչքիլ իտէճէքլէր իսի։ Սըր Հ. Լէյըրտ պու պապտէ տէր քի,— «Պապը Ալի, Էւրօբաի Օսմանիտէ «վագի օլան թէճրիւպէսինտէն «սոնրա, օ թէչէպպիւսիս թէչլիգ «եօլունտա պիր շէյ եարամաղը «մէմնուլ օլամազ։ Պապը Ալի «Էր. «մէնիսթան» նամըյլա պիր վիլա. թիւրքլէր թարաֆընատան էրէյի. ճէ մահալ ուզաղլարա գօվլան. մըշլար տըր։

«Ցունվար 15տէ Պուրկազատան պիր աղ ուղղատա պուլունան եէնի քէօյտէ պու կիպի ճինայէթլէր իճրա օլունուպ, 150 Ար. նավուտ պիր քէօյիւն իւզրինէ հիւճիւմ իթմիշ, քիլիսէյի գուչամմըշ, վէ իչինտէ պուլունան խրիսթիյանլարը սըգըշըրմըշլար տըր։ Պու քէօյտէն տէօրթ քիլի Գայգալյա ֆիլար խուպ, քէօյտաշլարընն նէ օլտուզլարընատան խապէրլէրի եօգ իսի։ Գայգալը գարիյէսի տախի այնի հալէ կիրիֆթար օլուպ, Զէրքէսլերլէ Արնաուտլար թարաֆընատան եաղմա իսիրմիշ, վէ եիրմի պէշ տանէ Պուլկար վէ Բում գըզլարընն ըզլարընա կէչիլիպ պէրապէր կէօրիւրիւմիւշլեր տիր։ Պիր թէրէեէ սըզընմըշ օլան պիր մըգտար խրիսթիյանն էթրաֆը գուշատըլըպ, պիր թանէպի գալմայընճա թիւֆէնք տիպճիյիլէ էօլտիրիւրմիշ տիր։ Մ. Զարիֆինին չիֆթիլիկի խատէմէսինատէն Հասան նամ չախս պու գըրկընտա չօգ տէհշէթլի ճինայէթլեր իճրա իթմիշ տիր։

«Գուրկազ չէհրի պիլէ պու վահ. չիլիքլէրտէն խէլաս օլմամըշ տըր։ Զէրքէսլեր չէհրը մէգրիւբ իւզրինէ տէ հիւճիւմ իթմիշ օլմաղա, պունուն լիմանընտա լէնկերէնտաղ պուլունան Բ-էյ նամ ինկիլիզ զըրհը տուպասընն գօմանտանը՝ քիլիսէյէ սըզընմըշ վէ չէրքէսլեր թարաֆընատան մուհասէրէ խտրմիշ օլան խրիսթիյան էհալիսինէ իմատատ իթմէք իւզրէ օթուզ նէֆեր սիլահը թայիֆէսինի գարայա չըգարտը։ Քիլիսէնին գաբուսու չէրքէսլեր թարաֆընատան հէման աչըմագ իւզրէ իբէն, ինկիլիզ թայիֆէլերի եէթիշտիլեր։ Զէրքէսլեր պունարը կէօրիւնճէ չիլ եավրուսու կիպի տաղըլըրլար, խրիսթիյանլար տա մէգրիւբ Բ-էյ սէֆինէսկյէ Լոյտ գումբանեասընն նէս նամ վաբորընա իլթիճա իթտիլեր։ Մէգքիւր Լոյտ վաբորունն գաբատանը պէօյիւք ինսանիյէթտէ պուլունարագ 347 քիչի սէլամէթ չըգարտը։»

«Պուրկազ չէհրի պիլէ պու վահ. չիլիքլէրտէն խէլաս օլմամըշ տըր։ Զէրքէսլեր չէհրը մէգրիւբ իւզրինէ տէ հիւճիւմ իթմիշ օլմաղա, պունուն լիմանընտա լէնկերէնտաղ պուլունան Բ-էյ նամ ինկիլիզ զըրհը տուպասընն գօմանտանը՝ քիլիսէյէ սըզընմըշ վէ չէրքէսլեր թարաֆընատան մուհասէրէ խտրմիշ օլան խրիսթիյան էհալիսինէ իմատատ իթմէք իւզրէ օթուզ նէֆեր սիլահը թայիֆէսինի գարայա չըգարտը։ Քիլիսէնին գաբուսու չէրքէսլեր թարաֆընատան հէման աչըմագ իւզրէ իբէն, ինկիլիզ թայիֆէլերի եէթիշտիլեր։ Զէրքէսլեր պունարը կէօրիւնճէ չիլ եավրուսու կիպի տաղըլըրլար, խրիսթիյանլար տա մէգրիւբ Բ-էյ սէֆինէսկյէ Լոյտ գումբանեասընն նէս նամ վաբորընա իլթիճա իթտիլեր։ Մէգքիւր Լոյտ վաբորունն գաբատանը պէօյիւք ինսանիյէթտէ պուլունարագ 347 քիչի սէլամէթ չըգարտը։»

(1)։—Տըգգաթ իթմէք ֆարզ տըր քի, հիւքի մէթի սէնիյէի Օսմանիյէ, էմլէյինի նամըրըյլա վիլայէթլէր թանընմագտէր Էրմէնիլեր նամըյլա պիր վիլայէթ թանընմայօր իսէ, Սարպիրեր, Քիւրտիստան, Արնաուտլուք, Մանդանանմարը իսէ տէվլայէթլէր թանընմայօր վէ Պուլկարիստան նամ յլա պիր վիլայէթ ասլա թանընմամըշ տըր։—Էրմէնիստանը Եանանիստան պէնզէթմէք մէսէլէսինէ կէլինճէ, տօղրուսու պու պէնզեթիչին չիրքինիյինէ վէ հագգասըզընա տէհլիճէք եօգ տուր։

ՇԱՐԳ ՄՈՒՀԱՐԲԻՊԷՍԻ

ԹԷՐԱԲ ԲՈՒՄԷԼԻ ՃԻՀԷԹԻ

Խրիսթիյան զբրկընարը։

(693 Նոյեմբեր տէվամ)

«Պու Արնաուտլար քէօյէ մուհաֆըզ Թային օլունտուգլարը կիպի, քէօյիւլէրտէն իբի պէնլիրա [illegible], նէ էրքէյտ։ Քէօյիւլէր պու ագչէյի վէրմէյէ միգթէտիր օլմասընդլարընատան, Պուրկազ գայմագամընա խապէր վէրտիլէր։ Արնաուտլար պու մուամէլէյէ բէք հիտտէթլէնէրէք սէրբէրտէյլերի օլան Նուրի աղայա խապէր վէրտիլէր։ օ տա տէրագապ պիր խայլի Արնաուտլա օրայա միւլասէլէթ իթթիւ Օ վագրթի էհալինին էզկյէթ ու իչքէնճէսի պաչլատը։ Պու վահչիլեր թիւֆէնը վէ պըչադլա արգասընատան [illegible] տախի քիլիսէյէ [illegible]։ Արնաուտլար քիլիսէյի [illegible] իչ կիւն միւթ[illegible] մէգքիւր պէտպալմամարընը իւզրինէ աթէշ իթտիլեր։ Էրքէք, գարը վէ չօճուգ 800 նուֆուսատան 200 նուֆուս անճագ գուրթուլուպ սէֆիլ վէ սերկէրատան պիր հալտէ Ահեօլույա վասը օլտուը։ Ֆիկեր քեաֆֆէսի գըրճատան կէչիպ, գարբըտը կէնճ գըզլար մէգքիւր վահչիլերին հեր տիւրլիւ չիտտէթ ու չէնաէթինէ կիրիֆթար օն ու չէնաէթ։ Պու ճանավարար օն եա. չընատա գըզլարը 4ին աճըմայըպ ՇԸՅՐԼԱՐ։»

Այտոս գասապասը հագգընտա տախի երնէ մեճլիսի մէպուսանընն խրիսթիյան ազալարը թարաֆընատան պէր վէճհի աթի մալիսաթ վէրիրմիշ տիր։

Այտոս գայմագամը մեճլիսին իսլամ ազալարը լա սեօղ պիրլիք տէրէք օրթալըզը վէլվէլէյէ վէրիր վէ չէհրի տէ եագար։ Միսլիմանլար խրիսթիյանլարընն արապալարընը զապթ իտուպ ֆամիլեալարընը Պուրկազա նագլ իտէրլէր։ Եօթէտ այագթագըմը տախի օրթալըզընն գարբըզգըզընատան իսթիֆատ իտէրէք, եօլտիրիր, դըրար, երգար վէ հեր տիւրլիւ ճինայէթի իճրա իտէր։ Պուրկազտա տա այնի հալ վուգու պուլուր։ Վէ հիւքիմէթ օրթալըզը պիրպիրինէ կէչիրէրէք, հեր տուրլուտա զաման, օ վագրթատան պէրու Պապը Ալիյէ էճնէպիվէրտէն վէ խուսուսի իսէ ինկիլթերրատան իճպար կէօրմէզտէն էվվէլ, քէնտի իրատէթի իսէ ըսլահաթը էսասիյէ թավէյէտէն հիչ պիր վագրթ կէրի տուրմամըշ իսէք տէ, նէ բումէլիճէ նէ Ավստօլուճա ըսլահաթ նամընա չաեան պիր թէչէպպիւստէ պուլունտուղու կէօրիւլմէմիշ տիր։

Խաղինէնին պու մուզայիգասը զէմանընատա պէօյիւք պէօյիւք մաաշլար իսէ Ավստօլույա կէօնտէրիլէն գօմիսէրլէր հէկէթլէրինին հէման հիչ պիր սէմէրէսի կէօրիւմէմիյի կիպի, մէհաքիմէճ օլունան իճրատթ տախի մէմուրլարը թէքսիր իսէ, խաղինէյի մէսարիֆէ տիւչար իթմէքտէն պաշգա պիր չէհէ եարամայագագ կիպի կէօրիւնիյօր։ Զիւնքի զաթէն մէհաքիմ իչիւն եէթիշմիշ տտէմլերիմիզ բէք աղ օլուպ, ինթիխապատա տախի օ գատար աբզգաթ օլունմատըզընատան, պէօյիւք պէօյիւք մաաշլար իսէ մէհաքիմ միւֆէթթիշլիքլերինէ թային օլունան զէվթատան չօղունուն հիչ պիր հուգուգ մէքթէպի կէօրմէմիշ, իրմը հուգուգունն էլիֆպասընը պիրէ օգումամըշ, վէ մէհաքիմտէ խրատէթի տախի սէպգաթ իթմէմիշ ատմէր օլտուզունու կէօրիւյօրուզ։

Էլ հասը, չիմանիյէ գատար ըսլահաթ տէնիլէճէք հիչ պիր շէյ իճրա օլունմայըպ։ Բումէլիճէ տէվլէթ քէնտի արզուսու իսէ ըսլահաթ իճրա իթմէյէ միգդէտիր իսէ տէ, Ավստօլու իչիւն պունուն վագթը կէչմէքտէ տիր զանն իտէրիզ։

Էվվէթ, չիմնքի ինկիլթերրա տօնանմասընը պունուն իչիւն սէվգ իթմիշ իսէ, օրա օրա տահա ճիւզի պիր միւտտէթ իչիւն մէօհլէթ վէ ֆըրսաթ վիրէրէք, օ միւտէթտէ ըսլահաթը մաթլուպէ իճրա օլունմամշ իսէ, ճէպրէն միւտախէլէ իտէճէյի շիւպհէսիզտիր։ Արթըգ պունատան սոնրա ինկիլթերրայա միւտախէլէ իթթիրմէքսիզին Ավստօլուտա ըսլահաթ իճրասը պիր աղ միւչքիճէ օլապիլիր։ Չիւնքի պիր պուչուգ սէնէ մէօհլէթիմիզ վար իքէն, պունու եարամասըզմըզ հալտէ, պիրգաչ կիւն վէ եա հաֆթատա եարապիլէճէյ յիմիզ նա՞սըլ մէմուլ օլապիլիր։

Ինկիլթերրանընն պու միւտախէլէսի՝ սուբէթա ըսլահաթ իճրա իթթիրմէք մաղսէտինէ մէպնի իսէ տէ, պու միւտախէլէյնէն տէվլէթին միւթէզարրուր օլմայաճաղընը վէ պու միւտախէլէնին ատէթա պենահ տէվլէթին տիրէ. մէվլէքի՝ թէահհիւատթը իճրա իթմէմէսի իսէ, թէպասը հագրընա ճիւղի միւտատէ վէ իմթիյազը չօգ կէօրիւպ պիրիզ իթմէսինէն իպարէթ տիր։

Մագսէտիմիզ կէչմիշ չէյլէր իսէ ուզրաշըպ, էօրմիշ սասմըրա խնատը գապահաթ իթմէք տէյիզ տիր, անճագ պու կիւնբի կիւնէտ տախի կէչմիշ հալէրէ զիյատէսի իսէ պէնզեր պիր հալտէ պուլունուուղումուզանա, պու տէֆա Պապը Ալինին էսբի մէսլէքտէ տէվամ իթմէմէսինի, վէ տէվլէթի իսթիգպալ պուլութլարընտա տօլաչան ֆուրթունատան գուրթարմագ իւզրէ, պիր մէսլէքը միւսթագիմ թութմասը լիւզուլմանու իսթաբ վէ թավէյէ իթմէք իսթէէօրուզ։

Ցէվլէթ՝ Կիւլխանէ խաթթը Հիւմայունունու քէնտի իրատէթի իսէ չըգարըպ։ Բարիս մուահէտէսինտէ պու պապտէ պիր մէճլուս բիյէթ կէօրիւնմէտիյի հալտէ, խաթթը Հիւմայունը մէզբիւրտէ վատ օլունան չէյլէրին տտէմը իճրասընատան պու գատար միթէզարրուր օլուուղու տիւչինիլիւնճէ, Պէր

«մէնի թէպասարընդն տիւչար օլ-
«տուղարը վէ թէհամիւլի զարը
«միւմքին օլան թէատիյաթ հագ-
«զընտա Պապը Ալինին տըզդաթը
«մախսուսէսինի ճէլգ իթմէք տիր,
«վէ իւմիտ իտէր քի, պիւթիւն
«թէպասայի շահանէլերինին, գալ-
«մայէթ վէ մէզհէպգարդը իթմէ-
«յէրէք քեամիլէն միւսալաթ իւզ-
«րէ պուլունտուրուլճաղլարընա
«վէ քէնտի հիմայէի սէնիյէլէրինէ
«նայիլ օլճաղլարընա տայիր, զա-
«թը հարէրէթի բաշիչահինին նի-
«եաթ վէ վատարընը մէվգիի իճ-
«րայա վաղ իթմէք իւզրէ, ճանկալի
«Պապը Ալիտէն թէտապիրի չէսի-
«տէ իթթիհազ օլունճաղ տըը։
«Ընճաղ, մաէթթէէսսիֆ կէօ-
«րիւնիյօր քի, հաշմէթլու Գրա-
«ֆէա հաղրէթլերի սէֆիրինին
«զիքր իթտիյի եէրլերտէ չիմ-
«տի պաշգա հիւքիւմէթ օլմայընդ,
«Քիւրտ աղալարը վէ պէ ղերի իճ-
«րայի հիւքմ իթմէքտէ, վէ թահրը
«հիւքիւրլերինտէ պուլունան պէտ-
«պախի խրիսթիյանլա, իւզերինէ
«թէհատտիյամ վէ հագարաթ վէ
«եաղմանընընդ իճրա էյլէմէքտէ
տիրլէր։»

Մավի քիթապընն հավի պուլուն-
տուղու սոն թահրիրաթ, Սիվաս-
տան 1879 օգոստոս 6 թարիխյէ
Ինկիլիզ պաշ գոնսօլսը Միրզայ
Ուիլսըն թարաֆընտան Սըր Հէն-
րի Լէյըրտա կէօնտէրիլմիշ օլուպ,
ալէլ ումումի Անտօլունուն հալի-
նի թասվիր իտէյօր։ Մր. Ուիլսըն
պիր մունթազամ ժանտարմա հէ-
եէթի թէշքիլ օլունմասընը խաս-
սէթէն թավսիյէ իտէյօր։ Մահքէ-
մէլէր բէք ֆէնա հալտէ տիրլէր,
տէեօր, վէ մէճլիսլէր, գանուն
միւճիպլինճէ ահալի թարաֆընտան
ինթիխապ օլունճաղ իսէ տէ,
ֆիրլէն մահէլի վալիլէր, միւթա-
սարրֆլար վէ զայրիհիմ թարա-
ֆընտան թային օլունուրլար, եա-
խատ օ մէճլիսլէրէ աղա օլմաղ
հագգը սաթըլըպ սաթըն արընը.
Մր. Ուիլսըն տեր քի բիչլէթճէ-
լէք վէ սուի մէ՝ լէք հէրթարաֆտա
հիւքմ իտէյօր, վէ չզդ տէ-
ֆա պիր ատէմի հապսա ատմաղ
եախատ հապստան չզդարմաղ,
բիչլէթ գուվլէթիլէ միւմքին
օլապիլյօր։ Ահալինին էն զի-
եատէ միւհթաճ պուլունտուղու
ըսլահաթընը պիրի տէ, ինսաֆլը
վերկի թահսիլտարլարընընդ վէ ա-
շարճլարընը վէ թամաքեար մի-
բապկ հաճլարընը (թէֆէճիլերին)
զուրլարընտան գուրթարըլմաղ
տըը։

«մէնի թէպասարընդն տիւչար օլ-
«տուղարը վէ թէհամիւլի զարը
«միւմքին օլան թէատիյաթ հագ-
«զընտա Պապը Ալինին տըզդաթը
«մախսուսէսինի ճէլգ իթմէք տիր,
«վէ իւմիտ իտէր քի, պիւթիւն
«թէպասայի շահանէլերինին, գալ-
«մայէթ վէ մէզհէպգարդը իթմէ-
«յէրէք քեամիլէն միւսալաթ իւզ-
«րէ պուլունտուրուլճաղլարընա
«վէ քէնտի հիմայէի սէնիյէլէրինէ
«նայիլ օլճաղլարընա տայիր, զա-
«թը հարէրէթի բաշիչահինին նի-
«եաթ վէ վատարընը մէվգիի իճ-
«րայա վաղ իթմէք իւզրէ, ճանկալի
«Պապը Ալիտէն թէտապիրի չէսի-
«տէ իթթիհազ օլունճաղ տըը։
«Ընճաղ, մաէթթէէսսիֆ կէօ-
«րիւնիյօր քի, հաշմէթլու Գրա-
«ֆէա հաղրէթլերի սէֆիրինին
«զիքր իթտիյի եէրլերտէ չիմ-
«տի պաշգա հիւքիւմէթ օլմայընդ,
«Քիւրտ աղալարը վէ պէ ղերի իճ-
«րայի հիւքմ իթմէքտէ, վէ թահրը
«հիւքիւրլերինտէ պուլունան պէտ-
«պախի խրիսթիյանլա, իւզերինէ
«թէհատտիյամ վէ հագարաթ վէ
«եաղմանընընդ իճրա էյլէմէքտէ
տիրլէր։»

Մավի քիթապընն հավի պուլուն-
տուղու սոն թահրիրաթ, Սիվաս-
տան 1879 օգոստոս 6 թարիխյէ
Ինկիլիզ պաշ գոնսօլսը Միրզայ
Ուիլսըն թարաֆընտան Սըր Հէն-
րի Լէյըրտա կէօնտէրիլմիշ օլուպ,
ալէլ ումումի Անտօլունուն հալի-
նի թասվիր իտէյօր։ Մր. Ուիլսըն
պիր մունթազամ ժանտարմա հէ-
եէթի թէշքիլ օլունմասընը խաս-
սէթէն թավսիյէ իտէյօր։ Մահքէ-
մէլէր բէք ֆէնա հալտէ տիրլէր,
տէեօր, վէ մէճլիսլէր, գանուն
միւճիպլինճէ ահալի թարաֆընտան
ինթիխապ օլունճաղ իսէ տէ,
ֆիրլէն մահէլի վալիլէր, միւթա-
սարրֆլար վէ զայրիհիմ թարա-
ֆընտան թային օլունուրլար, եա-
խատ օ մէճլիսլէրէ աղա օլմաղ
հագգը սաթըլըպ սաթըն արընը.
Մր. Ուիլսըն տեր քի բիչլէթճէ-
լէք վէ սուի մէ՝ լէք հէրթարաֆտա
հիւքմ իտէյօր, վէ չզդ տէ-
ֆա պիր ատէմի հապսա ատմաղ
եախատ հապստան չզդարմաղ,
բիչլէթ գուվլէթիլէ միւմքին
օլապիլյօր։ Ահալինին էն զի-
եատէ միւհթաճ պուլունտուղու
ըսլահաթընը պիրի տէ, ինսաֆլը
վերկի թահսիլտարլարընընդ վէ ա-
շարճլարընը վէ թամաքեար մի-
բապկ հաճլարընը (թէֆէճիլերին)
զուրլարընտան գուրթարըլմաղ
տըը։

ԱՆԻ ՎԷ ԳԱՐՍ

—

ՐՈՒՍԻՍ ՄԻՄԱԼԻԹԻՆԴԷ

ԷՐՄԷՆԻ ՔԻԼԻՍԱԼԱՐԸ ՎԷ ԷՐՄԷՆԻ
ՄԷԹԹԷՊԱԼԷՐԻ

—

Պու պապատ, Թայմ զազէթասը-
նդն Ս. Բէթերսպուրկ մուխպիր ա-
թիանէի մուֆասսալ թէլէկրաֆը չէբ-
միշ տիր.

«Ս. Բէթրսպուրկ 26 հոկտ.
«Ռուս զազէթալարը, մէմլէքէ-
թին իսարէսինէ օ ան պիր թա-
գըմ պէօյիւք խաթալարը տէրմէ-
եան իտէօրլար, քի պունդար ա-
լէլ ումումի կէօզէ վուրմայարագ
կէչմէքտէ օլուզ լարընտան, չու-
ամիտէքի վազդուաթ չայանը
տըզդաթ օլապիլիր.

«Դավգասիա, վէ ախիրէն Ռու-
սիայա իլկադ օլունան մէմալիք
վալիսի կրանտիւք Միքայէլ, միւ-
ճէտտէէն թէչէքքիւլ իտէն Գարս
էեալէթինէ պիր սէեահաթ իթ-
տի։ Միւշարիլէյհ հազրէթլերի,
ախիրէն Ռուսիա թէպասկէթինէ
կէչէն ահալիյէ ազիմ լէթաֆէթ
վէ թէվէճճիհ իպրազ իթտի, վէ
պէ,ղէր վէ միւթէպէրանը սայիրէ
թարաֆընտան վարիտ օլան պիր
հէեէթի մէպուսէեէ ճէվապէն
միւէսսիր պիր սուրէթտէ պէեան
իթտի քի, մէզհէպլերինէ բիայէթ
օլունճաղ, էմլաքլարը դասպ օ-
լունմայաճաղ, վէ էկէր թիւր-
քիա թօրբաղընա ավտէթ իթմէք
իսթերլէր իսէ, Ռուս հիւքիւմէթի
թերք իտէճէքլերի էնճաքտան տօ-
լայը քէնտիլէրինի թազին իտէ-
ճէք տիր։ Գարս կուվէրնօրը ժէ-
նէրալ Ֆրանքինի, Կրան Տիւք
Միքայէլին պու սեօզլէրինի թէր-
ճէմէ իթտի։ Իչթէ Կրան Տիւք
հազրէթլերի պէօյլէ պիր լիսան
գուլանմըշ օլուզու հալտէ, զա-
րիպ տիր քի, ժէնէրալ Ֆրանքի-
նի քէնտի էյալէթինտէ պուլու-
նան ահալինին մէզհէպճէ ատաթ
վէ գուլուտաթը աթիգէսինէ մու-
խալէֆէթ իթմէքտէ պուլունու-
յօր, վէ կէզ-նամ Ռուս զազէթա-
սը պու պապատ աթիտէքինի եա-
զըյօր.—

«Գարս էյալէթինտէն էօյլէ պիր
«վուղուաթա տայիր խապէրլէր
«ալտըգ քի, էյէր օլ թարաֆլար-
«տա զարիպ չէյլէր վուղու պուլ-
«տուղունու անլամմըշ օլա ի-
«տիք, իթիմամ իթմէյէճէք ի-
«տիք։ Պէօյէ պիր վուղուաթ օլ-
«մատըղընա տայիր էյէր ըէսմի
«պիր թէքզիպնամէ չըգաճաղ օ-
«ւրբա մէմուն օլուրուզ, ֆա-
«գաթ պու խապէրլէր պիզէ բէք
«զիյատէ չայանը իթիմատ պիր
«մէնպատան վարիտ օլտուղուն-
«ան, սըհհէթինէ տայիր չիւպհէ-
«միզ գալմամագտա տըր։ Իչթէ
«Գարս մուխպիրիմիզ պիզէ չու-
«նու եաղըյօր.—

«Թարաֆընընդա մալիւմ օլուու-
«զու վէճճէլէ, պէրին ահանամէսի
«վասիթասըյլա Ռուսիայա իլկադ
«օլունան Օսմանլը էրմէնիթանը
«հուտուտունտա, էսքի էրմէնի
«բայիթախթալարընտան պիրիսինին
«եանի Անի շէհրինին խարապա-
«թը պուլունմագտա տըր։ Սէյ-
«յահլարընն (սէյահաթ իճրա ի-
«տէնէրին) հայրէթ վէ մահզու-
«զիյէթինի միւճիպ օլան պու խա-
«ղապաթ հագգընտա մուֆասսալ
«մալիւմաթ իթթասընտան սարֆը
«նազար իտէրիմ։ Մուհարէպէի
«ախիրէ էսնասընտա սիզին աս-
«քէրի մուխպիրինիզ, Անիյի վէ
«օնուն խայը կէօզէլ քիլիսալարը-
«նը միւքէմմէլ սուրէթտէ թասվիր
«իթմիշ վէ մէքթուպլարընը զա-
«զէթանըզտա տէրճ իթմիշ իտի-
«նիզ։ Պու խալի քիլիսալար, կէչ-
«միշ կիւզել կիւնէրին պէտիզ վէ
«տիլիզ շահիտլերի օլտուղլարը
«հալտէ, էյի պիր միսմթագպէլ
«իւմիտիյլէ, զէմանըն թախրիպ ի-
«տէն էլինէ գարյը գօմուշլար ը-
«տը, վէ շիմտի Ռուսիա հուտու-
«տու տասիլինտէ պուլունտուգ-
«լարընտան, օնլարըն միւտտէթի
«մէտիտէ իթթիհազ իթտիքլերի
«սիւքիւթիւն սօն սաաթը կէլմիշ
«իտիխմամի էրմէնի ըուհան սընդը
«պաղը թէտապիր իթթիհազ իթ-
«տի, չէօյլէ քի ահալինին խաթըրէ
«սինտէ սէվկիւլիւ օլան պու քի-
«լիսալարընն հիչ օմմազա պիրի-
«սինտէ երինէ իպատէթի իլահի-
«յէնին սէսի իշիտիլմէէ պաչա-
«սընը։ Ֆագաթ, Գարս կուվէրնօ-
«րու ժէնէրալ Ֆրանքինի, Անինին
«քիլիսալարընտա իպատէթի ըու-
«հանիյէնին թէճտիտինի, էրմէ-
«նիլէրէ մէն իթտի։ Ադէպա պու
«քիլիսալարընն էսքի տիվարարը,
«տուանընն սէսի իշիտիլտիյի կիպի,
«եըդըըզ բարչա բարչա օլուր-
«լար, վէ պու սէպէպլէ, ալիմէր,
«ասարը աթիգէերի թէտգըգ իթ-
«մէքտէն մահրում պըրագըըրլար
«տէյլի՞ մի խէվֆի օլունմուշ տուր։
«Պու մէմուրիյէթէ պաչգա պիր
«սէպէպ կէօրէմմէքտէ յիլ։»

«Իչթէ կէզ պէօյլէ եազըյօր։
Տերխաթընը օլունճաղը վէճճէլ,
այնի պու Գարս կուվէրնօրու ի-
տի քի, կէչէնտ քէնտի մէզու-
նիյէթի տայրէսի տախիլինտէ
պուլունան մէքթէպլերին գաբա-
տընընընդ էմր իթտի, վէ նէ՝
սէպէպէ մէպնի պու թէտպիրի
իթթիհազ իթմիշ օլմասընա տա-
յիր չիմնիյէ տէկին միւնասիպ
պիր իզահաթ իթա իթմէտի։ Ար-
տահան թարաֆընտան տախի
հիւքիւմէթճէ սիկյաթ խապէրլէ-
րի վէրիլիյօր, վէ Գավգասընն
էօթէ թարաֆընտա պուլունան
նան պուտմամալիքին Ռուս միտիր
լէրինին չու ֆէվգէլատէ հարա-
քեաթը խայրճա ըզդաթ ճէլգ
իտէեօր։»

ՆԻՇԱՆԸ ԻՄԹԻՅԱԶ

Պու տէֆա Նէչանը իմթիյազ նամըյլա
եէնի պիր նիշան իհտաս օլու-
նուպ, պունուն սալթանաթը Սէ-
նիյէյ իսլրաղը խըտմէթ վէ իս-
թիզամէթ իտէնլերէ վէրիլէճէ յի
կիպի, պու մուամէլէի հասէնէտէ
պուլունան էճնէպիլերէ տախի
վերիլէճէկի մուգաբրեր օլտու զու,
վէ Իրատէսի տէ սուտուր իթտի-
կի ճէհէթլէ, նիզամնամէի մախ-
սուսու պէր վէճճի զիյր տէրճ օ-
լունմուշ տուր։

1ԸՆՃ ՄԱՊԻ. — Ինչու Նիզամնա-
մէեէ մէրպութ ըէամ ու չէքիլտէ ալ-
թաուն իզէրինէ մինէ իշէմելի վէ մու-
բասսա Համիյէթ, Ղայրէթ, վէ Շէ-
ճաաթ, Սստաղաթ իպարէլերինի
հավի վէ պիր բիւթպէեէ մախսուս
օլարագ պիր Իմթիյազ Նիշանը ի-
տաս օլունմուշ տուր։

2ԸՆՃ ՄԱՊԻ. — Իմթիյազ Նիշանը՝
տէվէճը Ալիյէնին մէնաֆիի իրմիյէ վէ
միւքիյէ վէ ասքէրիյէսինի միւս-
թէշրիմ խրատմաթը ֆէվգէլատէ
իպրազ իտէնլերէ մախսուս օլուզ,
գարիհի սասիհի հազրէթը Բաշի-
չահիտէն վէ եա մէճլիսի վիւքէլա
մազպաթասը իւզերինէ պաշ վէքեա-
լէթ թարաֆընտան արդ օլունճաղ
իմթիհազ իւզերինէ չէրէֆթաալ-
լուգ իտէճէք իրատէի Սէնիյէ իլէ ի-
թա պույրուլճաղ տըր։ Պու նիշա-
նը հայիպ օրմաղ իչիւն պիրինճի մատ-
տէտ թաատտա օլունան սըֆաթըն
ասարը Ֆիրիւյէսի նէղրը հիւմայունը
Բաշիչահիտէ սապիթ վէ միւթէհադ-
գաղ օլմաղ վէ խըտմաթը Սէնիյէ-
տէ սըֆաթը մէգքիւրէտէն լտաղալ
իչինիւն տէլյիլ ու ֆիրիլյաթընը
իպրազ իյլէմէք չարթ տըր։

3ԸՆՃ ՄԱՊԻ. — Իմթիյազ Նի-
չանը պէրաթլարընտա խըտմէթ վէ
լիյազաթընն էսպապը՝ զիքր ու թաս-
րիհ օլունարագ, իսմ ու մահալլերի
Խաթթը Հիւմայուն իլէ թէվչիհ վէ
միւսթահազլարընա հուզուր հազրէ-
թը Բաշիչահիտ եէտը Ալի իլէ թա-
ալիգ պույրուլճաղ տըր։ Ինչու
Նիշան սինինին սոլ թարաֆընա թաալ-
լիգ օլունուր։

4ԸՆՃ ՄԱՊԻ. — Ինչու Նիշանա
Նայիլ օլճաղ զաթ՝ հուզուրը Հիւմա-
յունա մասուլինտէ, էլսիսէի բէսմիյէ-
սինի լապիս օլճաղը կիպի, զաթը
չէվբեթսիմթը հայրէթը Բաշիչահի
քիվգի բէսմիյէի հիւմայունլարընը
իքթիսա պույրուրուգլարը հալտէ,
Նիշանա Նայիլ օլճաղ զաթընն հու-
զուրը Շահանէլերինէ գապուլի գաթ-
տէսինի թասվիպ պույրմուշլար
տըր։

5ԸՆՃ ՄԱՊԻ. — Նիշանը Իմթիյա-
զա Նայիլ օլճաղ զաթ թաչրատա
պուլունտուղու թաղտիրտէ, քէնտի-
սի վէ վալի պուլունան զաթ՝ էլսիս-
էի բէսմիյէլերինի լապիս օլուուգլա-
ըը հալտէ, Նիշանընն բէսմը թէալիգի
իճրա օլունճաղ տըր։

6ԸՆՃ ՄԱՊԻ. — Նիշանը Իմթիյազ
լէտալ իճաղ հիւքմարանը էճնէպի-
եէ իլէ էրբեան խանլատանլարընա վէ
էֆքեարը խայրխահանէսինէն տէվ-
լէթճէ իսթիֆատէ օլունմուշ օլան
միւթէպէերանը էճանիպէ տախի իթա
պույրուլուր։

7ԸՆՃ ՄԱՊԻ. — Իմթիյազ Նիշանլա-
րընն պէրաթլարը Նիշանը Հիւմա-
յուն գալէմինտէ թանպիմ օլունճաղ
վէ պունլարտան պիր կէօնա խարճ
ալընմայաճաղ տըր։

8ԸՆՃ ՄԱՊԻ. — Իմթիյազ Նիշանը
ատհայրընն վագթը իլէ իսթիրատտա
օլունմայաղ, խըտմաթը մէսպու-
զալարընն սէպէպը թէգքիր վէ
թադրիրի օլմագ իւզրէ, վարիալրի-
նին էքպէր վէ էրչէմնէ պիրա հագգը
թասալիգ, թէրք վէ իթա օլունճաղ
տըր։

Ս. ՊԱՏՐԻԱՐՔԻՆ ՈՒԽՏԱԳԻՐԸ

—

Ընթերցողք կը յիշեն անչուշտ
որ Գեր. Մուրատեան Մ.-ի 2452
թուովն հրատարակած Նամակին
մէջ կըսեր թէ իւր եպիսկոպոսա-
նալուն առթիւ ստորագրած ուխ-
տագիրը Նոր չէ, այլ Ամենապա-
տիւ Տ. Ներսէս Սրբազան Պատ-
րիարքին սկսեալ բոլոր եպիսկո-
պոսունք ստորագրած են։

Գեր. Մուրատեանի ստորագ-
րած ուխտագրին պատճէնը Մ.-ի
յիշեալ թուովն հրատարակուած
ըլլալով՝ կարեւոր կը համարիմ Ն.
Սրբազնութեան Ամեն. Ներսէս
Պատրիարքին ստորագրած ուխ-
տագրին պատճէնն այս առթիւ
ամբողջովին հրատարակել, որոյ
օրինակն 1872 թուականին նախ-
կին Պատրիարքական փոխանորդ
Գեր. Տ. Յ. Մկրտչեանն ստացած և
Նորա իմասաը նոյն ատենները Մ.-ի
մէջ հրատարակած եմ՝ Արե-
ւելեան Մամլոյ ինչ ինչ դիտո-
ղութեանցն ի պատասխանի քննա-
դատական գրուածոցս առթիւ։

Ահաւասիկ յիշեալ ուխտագրին
պատճէնը.

«Ստորագրեալս՝ նուաստ ծառայ
Յիսուսի Քրիստոսի Տեառն մերոյ
Ներսէս վարդապետ Վարժապետեան
ԵՊԻՍԿՈՊՈՍ և առաջնորդ Նիկոմիդիոյ
վիճակին և քարոզիչ Ս. Ստեփաննոս
եկեղեցւոյ Խասգիւղի Կ. Պոլսոյ ի
Կաթողիկէ Մայր Տաճարի ի Սրբա-
զան տեղւոջ Իշման Միածնի, առա-
ջի Ս. Խաչի և Ս. Աւետարանին յա-
նուն ահաւորին Աստուծոյ ուխտեմ
հաւատարիմ մնալ որպէս ՄԻՆՉԵՒ
ՅԱՅՍՕՐ՝ նոյնպէս և առաւել ևս
ցվախման կենաց իմոց Հայաստան-
եայց ամենասուրբ եկեղեցւոյ և Գե-
ղա նայիլ օլճաղ զաթ թաչրատա
պուլունտուղու թաղտիրտէ, քէնտի-
սի վէ վալի պուլունան զաթ՝ էլսիս-
էի բէսմիյէլերինի լապիս օլուուգլա-
ըը հալտէ, Նիշանընն բէսմը թէալիգի
իճրա օլունճաղ տըր։

6ԸՆՃ ՄԱՊԻ. — Նիշանը Իմթիյազ
լէտալ իճաղ հիւքմարանը էճնէպի-
եէ իլէ էրբեան խանլատանլարընա վէ
էֆքեարը խայրխահանէսինէն տէվ-
լէթճէ իսթիֆատէ օլունմուշ օլան
միւթէպէերանը էճանիպէ տախի իթա
պույրուլուր։

7ԸՆՃ ՄԱՊԻ. — Իմթիյազ Նիշանլա-
րընն պէրաթլարը Նիշանը Հիւմա-
յուն գալէմինտէ թանպիմ օլունճաղ
վէ պունլարտան պիր կէօնա խարճ
ալընմայաճաղ տըր։

8ԸՆՃ ՄԱՊԻ. — Իմթիյազ Նիշանը
ատհայրընն վագթը իլէ իսթիրատտա
օլունմայաղ, խըտմաթը մէսպու-
զալարընն սէպէպը թէգքիր վէ
թադրիրի օլմագ իւզրէ, վարիալրի-
նին էքպէր վէ էրչէմնէ պիրա հագգը
թասալիգ, թէրք վէ իթա օլունճաղ
տըր։

Ս. ՊԱՏՐԻԱՐՔԻՆ ՈՒԽՏԱԳԻՐԸ

—

Ընթերցողք կը յիշեն անչուշտ
որ Գեր. Մուրատեան Մ.-ի 2452
թուովն հրատարակած Նամակին
մէջ կըսեր թէ իւր եպիսկոպոսա-
նալուն առթիւ ստորագրած ուխ-
տագիրը Նոր չէ, այլ Ամենապա-
տիւ Տ. Ներսէս Սրբազան Պատ-
րիարքին սկսեալ բոլոր եպիսկո-
պոսունք ստորագրած են։

Գեր. Մուրատեանի ստորագ-
րած ուխտագրին պատճէնը Մ.-ի
յիշեալ թուովն հրատարակուած
ըլլալով՝ կարեւոր կը համարիմ Ն.
Սրբազնութեան Ամեն. Ներսէս
Պատրիարքին ստորագրած ուխ-
տագրին պատճէնն այս առթիւ
ամբողջովին հրատարակել, որոյ
օրինակն 1872 թուականին նախ-
կին Պատրիարքական փոխանորդ
Գեր. Տ. Յ. Մկրտչեանն ստացած և
Նորա իմասաը նոյն ատենները Մ.-ի
մէջ հրատարակած եմ՝ Արե-
ւելեան Մամլոյ ինչ ինչ դիտո-
ղութեանցն ի պատասխանի քննա-
դատական գրուածոցս առթիւ։

Ահաւասիկ յիշեալ ուխտագրին
պատճէնը.

«Ստորագրեալս՝ նուաստ ծառայ
Յիսուսի Քրիստոսի Տեառն մերոյ
Ներսէս վարդապետ Վարժապետեան
ԵՊԻՍԿՈՊՈՍ և առաջնորդ Նիկոմիդիոյ
վիճակին և քարոզիչ Ս. Ստեփաննոս
եկեղեցւոյ Խասգիւղի Կ. Պոլսոյ ի
Կաթողիկէ Մայր Տաճարի ի Սրբա-
զան տեղւոջ Իշման Միածնի, առա-
ջի Ս. Խաչի և Ս. Աւետարանին յա-
նուն ահաւորին Աստուծոյ ուխտեմ
հաւատարիմ մնալ որպէս ՄԻՆՉԵՒ
ՅԱՅՍՕՐ՝ նոյնպէս և առաւել ևս
ցվախման կենաց իմոց Հայաստան-
եայց ամենասուրբ եկեղեցւոյ և Գե-
ղարքունեաց նախամեծար Մայր Աթոռոյ
Նորա, որ ի Ս. Էջմիածին, և խոս-
տանամ ՀԱՄՇՏՆՉԵՆԱԻՈՐ ՀՆԱՉԱՆ-
ԴՈՒԹԻՒՆՆ ՈՐՊԷՍ ՄԻՆՉԵՒ ՅԱՅՍՕՐ
և առաւել ևս հլութեամբ ցկեանս
իմ առ Վեհ. Գահակալն առաքելա-
կան Աթոռոյ Ս. Էջմիածնի Տ. Գէորգ
Գ. Աստուածարեալ սրբազնակատար
Պատրիարք Կաթողիկոսն ամենայն
Հայոց (յորոյ ընտրութիւն պատգա-
մաւոր եղէ ի զիմաց ԱՄԵՆԱՅՆ Ե-
ԿԵՂԵՑԱԿԱՆԱՅ ԵՒ ԱԹՈՌՈՅ որ ի
Տաճկաստան) և առ ամենայն օրի-
նաւոր յաջորդս Նորա՝ յարգելով և
կատարելով յամենայն յանձնէ զամե-
նայն օրինաւոր հրամանս Ն. Բարձր
Սրբազնութեան և Ս. Աթոռոյն։

Եւ ուխտեմ կեալ ցկեանս իմ բո-
վանդակ միաբան և անդամ Ս. Ուխ-
տիս Էջմիածնի և աշխատիլ ի փառս
և ՅԱՆՐԱԿՏԵԼԻ ՄԻՈՒԹԻՒՆ ՀԱ-
ՅԱՍՏԱՆԵԱՅՑ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ և ի
բարգաւաճ յառաջադիմութիւն Ս.
Գահին և իմոյսն նախանձախնդիր
լեալ իրաւանց (1) եկեղեցւոյ և հայ-
բարգեաց Թեանս ամենայն Հայոց Ս.
Էջմիածնի, պաշտպանել սմա, ձեռն-
տու լինել պայծառութեան և փա-
ռաւորութեան սորա։

Վասն որոյ ի կրկին հաստատու-
թիւն ուխտի իմոյ և ի հաւատար-
մութիւն ներկայից և ապագայից
ստորագրեցի իմով ձեռամբ և կնքեցի
կոնդակաւ իմով։»

Խ. Ծ. ՆԵՐՍԷՍ վարդապետ
Վարժապետեան ԵՊԻՍԿՈՊՈՍ
Նիկոմիդիոյ վիճակին և քա-
րոզիչ Ս. Ստեփաննոս եկե-
ղեցւոյ Խասգիւղի Կ. Պոլսոյ։
Յամի Տեառն 1872 մայիս 18
ի Մայր Աթոռն ի Ս. Էջմիածին

Ինչպէս կը տեսնեն ընթերցողք
այս ուխտագիրը շատ տարբեր է
այն ուխտագրէն, զոր ստորագ-
րած է Գեր. Մուրատեան և ըսած
թէ ներկայ Ամենապատիւ Ս. Պատ-
րիարքն ալ ստորագրած է։

Վայրկեան մ'անգամ մոքս
չանցնիր թէ Գեր. Մուրատեան
սուտ խօսի։ Գեր. Մուրատեանի
բարոյականն ու գեղեցիկ յատ-
կութիւններն անծանօթ չեն ինձ.
բայց կերևայ թէ իւր վստահու-
թիւնը չարաչար գործածուած է
ի Ս. Էջմիածին, և Գեր. Մուրատ-
եան ալ իրեն ըսուածներուն հա-
ւատ ընծայեր է, առանց՝ գոնէ
անգամ մ'աչքէ անցնելու Ս.
Պատրիարքին ստորագրած ուխ-
տագրին բնագիրը զոր եթէ տե-
սած լիներ, տարակոյս չկայ թէ
լի վստահութեամբ այնպիսի յայ-
տարարութիւն մը պիտի չընէր։

Երկու ուխտագրաց միջև կե-
ցած տարբերութիւնները և վերջ-

---

(1) Նոյն ատեններն Ռուսիոյ կա-
ռավարութեան կողմանէ հայրապե-
տական իրաւունքները վտանգի են-
թակայ էին։ Ծ. Ն.

ԻԼՄԻՑԷ

—

ՆԷՎԻՃԱՏ ՏԷՐԵԱՆԸՆ ԹԷՆՎԻՐԻ

—

Ասըրմըզտա իւլում վէ ֆիւնուն
կիւնպէկիւն թէրագը վէ թէ-
գատտիւմ իթտիքճէ, անլէրին իս-
թիմալի իլէ նէվը պէչէրին մու-
հասէնաթընա պատի օլաճաղ հէր
տիւրլիւ իխթիրաաթ տախի թէ-
քէսսիւր իթմէքտէ տիր։

Մաէթթէէսսիֆ միլլէթիմիզ
կաղէթալարը, հէման քիւլլիէն
ումուրը սկյասկյէտէն վէ մուգ-
աթը զայրի միւհիմմէյի եէվմյէ-
տէն պահս լթտիքլէրի հալտէ,
պու կէօնա նէչրիյաթը միֆիտէի
ասլա տէրճ իթմէտիքլէրինտէն,
էհալիմիզ տախի պէթթապի օլ
մէսլեքէ սիւլիւք իտիւպ, հէման
հէր կիւն բօլթիգա իլէ մէշղուլ
վէ էօյլէ զէնաաթճա, ֆիւնուն-
ճա վէ եա թիճարէթճէ էլզմ օ-
լան մալիւմաթլարտան մահրում
գալմագտա տըր։ Իմոի պու խու-
սուստա էհալի վէ օգուլանլարը-
մըզա միւմքին մերթէպէ պիր
խըտմէթ իթմէք Նիյէթիյլէ պա-
զէն իլմիյէճէ մուպահասաթլար
տէրճ վէ էլրօբատա կիւնտէն կիւ-
նէ նէչր օլունան նէվիճատլարա
տայիր տախի մալիւմաթ վերմէէ
թէչէպպիւս իթմիշ օլուպ, պու
տէֆա տախի տէնիզին թէնվիրի
նիյէթի իլէ պու կիւնլերտէ իթ-
թիհազ օլունան եէնի պիր թէտ-
պիրտէն պահս իթմէյի ճայիզ
կէօրմիշլիւ տիր։

Յէնիզ չամանտըրալարը հէր քէ-
սին մալիւմիւ տիւր. պունլար օ-
տուտտան վէ սաճման եարըմըշ
վէ իչի պոչ իրի ֆրչը չէքինտէ օ-
լուպ, վարօր վէ սէֆայինի պաղ-
լամագ իչիւն վաղ օլունտուգտան
պաչգա էքսէրի թահթը տէրեատէ
վագը օլան գումալարը, գայա-
լարը վէ սայիր թէհլիքէլի նօգ-
թալարը իրայէ իթմէք իչիւն նի-
չանէ տէյլ գուլանըրը։ Ֆագաթ
պունլար հավանըն վէ տէնիզին
թատիլի ղէմանընտա վագտա ֆա-
յիտէլի իշարէթլէր իսէլեր տէ,
ֆուրթունա էսնասընտա տալա-
լար իչինտէ քեամիլէն նապէտիտ
օլուրլար, վէ եինէ պունլարըն
հէրսինտէն զիյատէ կիճէ կէօ-
րինմէլերի լազմ՝ իքէն, դարան-
լըգտա ասլա իրաքտան վէ եա-
դընտան տախի ֆարք օլամազլար։

տէրճ վէ էլրօբատա կիւնտէն կիւ-
նէ նէչր օլունան նէվիճատլարա
տայիր տախի մալիւմաթ վերմէէ
թէչէպպիւս իթմիշ օլուպ, պու
տէֆա տախի տէնիզին թէնվիրի
նիյէթի իլէ պու կիւնլերտէ իթ-
թիհազ օլունան եէնի պիր թէտ-
պիրտէն պահս իթմէյի ճայիզ
կէօրմիշլիւ տիր։

Յէնիզ չամանտըրալարը հէր քէ-
սին մալիւմիւ տիւր. պունլար օ-
տուտտան վէ սաճման եարըմըշ
վէ իչի պոչ իրի ֆրչը չէքինտէ օ-
լուպ, վարօր վէ սէֆայինի պաղ-
լամագ իչիւն վաղ օլունտուգտան
պաչգա էքսէրի թահթը տէրեատէ
վագը օլան գումալարը, գայա-
լարը վէ սայիր թէհլիքէլի նօգ-
թալարը իրայէ իթմէք իչիւն նի-
չանէ տէյլ գուլանըրը։ Ֆագաթ
պունլար հավանըն վէ տէնիզին
թատիլի ղէմանընտա վագտա ֆա-
յիտէլի իշարէթլէր իսէլեր տէ,
ֆուրթունա էսնասընտա տալա-
լար իչինտէ քեամիլէն նապէտիտ
օլուրլար, վէ եինէ պունլարըն
հէրսինտէն զիյատէ կիճէ կէօ-
րինմէլերի լազմ՝ իքէն, դարան-
լըգտա ասլա իրաքտան վէ եա-
դընտան տախի ֆարք օլամազլար։

Իչպու էօղրիւն տէֆի իչիւն վա-
գտա մէգքիւր չամանտըրտա
պիրէր չան իլավէ օլունուպ, տալ-
կալարընն հարէքէթի իլէ չան քէն-
տի քէնտինէ վուրուրմագտա պու-
լունմուշ իսէ տէ, չի ֆայտէ քի,
էօյլէ չէտիտ պօրալարտա չանընն
սէտասը տախի ուզաղա վարմա-
մագտա տըր։

Միւսիւ Քարթընէ նամ զաթ
1875տէ պունա տէկէր պիր չարէ
տիւշինիւպ, վարօր տիւտիւյիւ
կիպի զայէթ մարիֆէթլի պիր ըս-
լըգ իճատ իթմիշ տիր քի, մէգ-
քիւր ըսլըգ չամանտըրա տէրու-
նինտէ մէմուրլ պասըմըշ հավանընն
(էռքօմիռիմէ) չամանտըրանընն
սալլամասընտան քէնտու քէնտու-
սինէ տիշարըյա թարտ օլմասը ի-
լէ հասլը օլուր։ Հավա կիւզել օլ-
տուղու հալտէ, իչպու ըսլըգ սէ-
սի բիւգեեար թարիգի իլէ կիթ-
տիյինտէ 9 միլ գատար մէսա-
ֆէտէ ագս իտէր իսէ տէ, օրթա
հիսապ իլէ 3 միլտէն էօթէյէ վա-
րամազ։ Պու նէվի չամանտըրա-
լար խայրճա մուհասէնաթը մու-
ճիպ օլմուշլար, լաքին պունլարընն
գուսուրու տախի չու տուր քի,
սէֆային իչիւն չամանտըրանընն
ասըլ մահալինի պիր էյիճէ ա-
չիքեար իտէմէդ։

Իմոի ինկիլթէրրանընն ֆէնէր-
լէր իտարէսի պու կիւնլերտէ մի-
սիւ ֆինչ իլէ ֆիզոնն իճատ իթ-
տիյի կաղը չամանտըրալարը թէճ-
բիւպէ իթմէքտէ օլուպ, իչպու
ուսուլուն պալատէ վասֆ օլունան
տիկէր ուսուլլարտան թէրճիհ օ-
լունաճաղը գավիէն մէկհուզ տըր։
Մէգքիւր չամանտըրա՝ այլարճա
քէնտի քէնտինէ եանար վէ առա
սէօնմէքսիզին լէյլ ու նիհար մի-

նոյն (Դեր. Մուրատեանի ստորագրած) նոր ու զարմանալի ըլալը ցոց տալու համար արժան դատեցի Ս. Պատրիարք Հօր ստորագրած ուխտագիրին ինչ ինչ կէտերն երկաթագիր նշանակել։

Աւետրդ. Լեմ՝համարիր Ս. Պատրիարք Հօր ուխտագիրին պարագաներն ալ բացատրել։

Ազգային վերջին անցից տեղեկութիւն ունեցողները կը յիշեն հարկաւ որ 1870 թուականին Սբ-սոյ խնդիր մը եղաւ և բաւական յուզումներոյ։

Արդ՝ Ամեն. Ներսէս Սրբազան 1872ին Ս. կաթողիկոսին յատուկ հրաւիրմամբն ու Ազգ. Վարչութեան որոշմամբն ի Ս. Էջմիածին գնաց կաթողիկոսական աթոռոց խնդրոյն կարգադրութեանն ու օրինաւոր լուծմանը համար և ահա այն ատեն հարկ դատած էր յիշեալ ուխտագիրը ստորագրելու, որպէս զի կարենար յաջողութեամբ ձեռք բերել ազգովին բաղձացեալ նպատակը, որ է միութիւն և օրինաւոր յարաբերութիւն կաթողիկոսական աթոռոց միջև, ինչպէս որ կը պահանջեն Ազգի և Եկեղեցւոյ շահն ու իրաւունքը։ Մ. ԴԱԲԱՄԱՃԵԱՆ

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Ամեն Հաւ

(Պոլսոյ սպասն Լեմ Բերլիրոցը)

Լօնտրա 4 Նոյեմ.

Պերլինայէն Մորնինգ Բոռ կաղէթասը կ՚ելնէ սիր թէլեկրաֆա կ՚օրէ, Զար՝ վէլիի անս մախաուրնէն Պերլինայէն միւրուրինակ Սէլմանիա իմբրաթօրնա սիր վիլիթա վիրմէսինի բրնոը միւշարիլիյէ կիր կելմիշ սիր։

Բէթէրսպուրկ 4 Նոյեմ.

Բաւս կաղէթարընէն՝ Սէլմանիա հագդընտա չէտիա լիսանլարընը թասամլ էլէմէքլէրի կ՚օրիլիյոր։

Լօնտրա 5 Նոյեմ.

Գոնթ Շուվալօֆ, վէսանամէլէրինի ալաշ իմիզ օլմաղա, իւշ հաֆթատան ինկիլիթէրատան հարէքէթ իտէնէք սիր։

Սբր Լէյարտն Պալը Ալիկ իմիզ օլտուզու միթալէպաթ հագդընտա, տիւնքի կիւն լորտ Սալիսպիւրի իլէ Միւզիւրիս բաշա պէյնինտէ ուզուն սիր միքալիմէ ճէրեան իմիզ սիր։

Պերլին 5 Նոյեմբեր

Նուէնտալ Զայտունէնը պէյանտա կ՚օրէ, Գէապրիտէ՝ Սֆանսիսթանդն ինգիլիզլարը ախիրէսինտէ Բուսանէն գիմէտիսալ օլտուզունու իսպաթ իտէր էվրագ պուլունմուշ տուր։

Բարիզ 5 Նոյեմբեր

Տէպա կաղէթասը սէյօր քի, ինկիլիթէրրա հիւքիմէթինէն պու տէֆա Տէրսսաատէթտէ իմիթիխաղ էյլէտիկի մուամէլէ, եագընտա ինկիլիթէրրատա վուզու պուլմադ ինթիխապաթտա էֆքարը ումումիյէ իւղերինէ պիր թէսիր բէյտա իմիզ նէյլէթինէ մէպնի սիր։

Աթէնա՝ Բիւրէր

Լօնտրա 5 Նոյեմբեր

Մէսմէլքի տէվլէթը Սալիսթ ըսլահաթ իմբրասը իշիւն պիր հարէքէթը միւթէֆիգէի տուէվյէնին, վէ եաֆոտ թէշպիսը մէզքիրու իմիզամ իտէնէք օլան տիկէր պիր տէվլէթին մուգարէնէթինի խոթիհաղ իշիւն, ինկիլիթէրրա տէվլէթինին պաղը միւգաքէրաթտա պուլունմուշ օլտուզունա տայիր զուհուր իտէն շայիա թէքրիպ օլունույոր։

Քիւչիւք Անթատա իմբրաթ ըսլահաթ իշիւն իտէնէյի թէպլիղաթա տահա զկյատէ էհէմիյէթ վերմէք իւզրէ, պաղը հարէքէտաթը թէհտիտէարանէտ պուլունմասը իշիւն, Ինկիլթէրրանէն Տէրսաատէթ սէֆիրի Սբր Լայարտա թալիմաթ վերմիշ օլտուզունա տայիր տէվրան իլէյէն շայիաշ տախի պիր սուրէթը գաթիլեակ թէքրիպ օլունույոր։

Սբր Հէնրի Լայարտան թալէպ իյլէկէճէյի նոզթարտան պիրի, Պէյքէր բաշանէն Էրմէնիթան վիլայէթի վայիլինէ թայինի մատասի սիր։

Պերլին 5 Նոյեմ.

Հիւքիմէթ՝ բիյատէ նէֆերաթ վէ դապրթանէրն իւնիֆորմասընը թէպտիրէ դաթիէն դարար վերմիշ սիր։

[redacted] Լօնտրա 5 հոկտ.

Պու սապահքի Թայմզ՝ անվալը հաղորդ իւզերինէ վէ Ինկիլիզ հիւքիմէթինէն՝ ատանամայը Օսմանլը սուլթանա սէյդ իթմէսի գարարը իւզերինէ պիր պէնա նէյր իտիյոր։

Թայմզ չիմտիքի Օսմանլը վիւքէլա արնասան պահա իտէրէք, տէեար քի, Ինկիլիթերրա՝ պու վիւքէլայը Պաղը Ալիին իմբրատանա մէհտարը օլտուզը իսլահաթա զայրը միւտահա ատա իթմէյինանէն, պէօյլէ պիր խոթիթը բօլթիթիզի իւզերինէ սուրէթը մուէսիրէտ թէդպիսաթ ու թէվզիխաթատա պուլունմադ իշիւն, Սբր Հէնրի Լէյյրատա թալիմաթ իրսալ իթմիշ տիր։ Ինկիլիզ հիւքիմէթի պաղդա պիր մուամէլէ միւնասիպ կ՚օրմէմիշ տիր։ դիրա Սբր Լայյրատ՝ Ինկիլիզ հիւքիմէթինէն սէրիան իմբրատանա իսրար իթմէսի լազըմ կէլէն վէ Ռապը Ալիին ատ գուվվէթի մալիյէսինի թէճավուզ իթմէյէն իսլահաթը կվվէմէ իպրալ իթմիշ իսի։

Միւզիւրիս բաշա տիւն լորտ Սալիսպիւրի իլէ ուզուն միւտէթ միւլագաթ իթմիշ տիր։

Բուսիա սէֆիրի զօնթ Շուվալովի՝ Լոնտրայի զաղրըլմէյ օլտուզունան ատ գարմպ Բէթէրսպուրկա ավալ իտէնէք տիր։

Բէթէրսպուրկ 5 հոկտ.

Մոսկուա կաղէթասընէն պէնանը. նա կէօրէ Սէլմանիա հուտուտինէ Բուսիաեա զարչը խութութիր թէլտաֆիկիյէնին իւշ պաչլըճա նոգթասը օլան Բէօնիկսպէրկ, Թորն վէ Պրէսլավ նամ չէհրէր իսթիհքամաթընէն ինչամաթընա քէմալը կէրմի իւմ թէքրար պաչլանըպ, հաթթա Բէօնիկսպէրկ վէ Թորն չէհիրլէրի՝ պլընտաղ միսթահքիմ օրտուկեահվար հալինէ գոնուլմուշլար տուր։

Վիէննա 5 Նոյեմ.

Թուղլարընէն Պէլիրատտան սլարդը պիր թէլեկրաֆա կ՚օրէ, Սրբդ հիւքիմէթի Սգուբչինա մէհլիսինէ թէնսիգաթը մալիյէնէ տայիր պիր գանուն լայիհասը արդ իտէնէք սիր։

Վիէննատա տէվլիտի սիրլիմաթիկէյնէ զանն օլունտուղունա կ՚օրէ, Ինկիլթէրրանէն մուամէլէի հաղրէսի՝ պէօյիւք գարարշրդիրդիրը մուհիպ օլսը տէյի զօրդուլմադ։

Ըէսմէն պուրատա վերիլէն մալիւմաթ կ՚օրէ, տիւն Միւզիւրիս բաշա Ինկիլիզ սոճանմասընէն Օսմանլը սուլթանա կիթմէսինէն տէպէշիրինի խոթիֆսար իթմիշ, վէ բաշալ միւշարիլիյէ վերիլէն ճէվապ՝ Ինկիլիզ զաղէթալարընէն պու մատէյի բէնք միւպալէղա իթմէքէրինի կ՚օսթէրմիշ տիր։

Բէթէրսպուրկ 6 Նոյեմբեր

Պու սապահքի Բէթէրսպուրկի զաղէթալարը տէվլէթը Ալիկ իլէ Ինկիլթէրրա արասընասքի թէպլիղ վէ մինասիպէթ տայիր պէնտը մախսուսլար նէյր իտիրէք Ինկիլթէրրա տէվլէթի թարաֆընատան իմբրա օլունան նիւմայիշ վէ Սթամբոլտա իմբրա գէլընան թէպլիղաթ Ինկիլթէրրանէն Նարդ բօլթիզասընճա պիր քիւլիյէ թէպլեատաւլ հասըլ իտէնէկի էֆքեարընտապուլունույորլար։ Պու զաղէթալարընն էֆքեարընճա կ՚օյա Ինկիլթէրրա տէվլէթի չիմտիյէ գատար Պաղը Ալիին մէնասիպէնէ օյարագ թէպլասայա իրթիսամբզլզ կ՚օսթէրիր իքէն չիմտի թէպաա ճիհէթինի իթթէֆայի իրթիզամտէ պուլունույոր իմիշ։

Պուքրէշ 6 Նոյեմբեր

Մէճլիսի մէպուսանէն պիր չօգ չիպէյէրի՝ չըմէնարֆէրլէրին մուպայասընա տայիր օլան վիւքէլա լայէհասընէն խիրաֆընատա տրըլար։ Մահէգա մէպուսանէն լէհինտէ բէյ վէ վէզիրլիյիի սաիրէսի իլանը ըէսմիսինտէ (1) մուհարբէր մէվատտը հավի պուլունմադ իւզրէ, պու տէֆա թէշքիլ օլունան վերկի էմանէթի՝ մէֆսուլ տէֆթէրը խագանինէզարէթինտէ պուլունան Մուսթաֆա էֆէնտի հաղրէթլերինէ,

Վիլայէթ վէ լիվա վէ զապտարտա սուրէթի տայիմէտ վէ գուրատա թաշիր (էօշիւր ալմադ) վէ ճիպալէթ (ճապիլիք) ղէմանարընտա պուլունանճագ աշար վէ աղնամ մէմուրին վէ քէթէպէսի իլէ անպար մէմուրլարընն մերճիի օլմագ իւզրէ, պու տէֆա մալիյէ նէզարէթինտէ թէշքիլ օլունան աշար վէ աղնամ էմանէթի՝ աշար նազրը Մինիր պէյ էֆէնտի հաղրէթլերինէ,

Օրման վէ Մէտաին միւտիրլիյի ինզրմամբ իլէ Թիճարէթ նէզարէթը ճէրիլէսի միւսթէշարլըղը՝ Օրման վէ Մէտաին նազրը սապգ Գույումճեան Պէտրոս էֆէնտի հաղրէթլերինէ,

Շուրաի սէվլէթ ազալըղը՝ մէֆսուլ տիվանը մուհասէպաթը մալիյէ ազաի սապգ ազընտան Մէհմէտ պէյ էֆէնտի հաղրէթլերինէ,

Թարաղլուսը Շամ միթէսարրֆիլըղը՝ ձէզայիրի Պահրը Սէֆիտ վիլայէթի միսթէշարը սապգ Լատֆի բաշա հաղրէթլերինէ,

Ամիյէ նէզարէթը ճէրիլէսի մէքթուպի օտասը սէրիսարիֆլիյի՝ մէքթուպիի հաղրէթը վէքիլէթբէնանի օտասը խիլաֆաղընտան իպրահիմ պէյ էֆէնտի հաղրէթլերինէ։

ԻԼԱՆԱԹԸ ՍԻԼԻԻ

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ

Ռուսական խորհրդոյ Ազգային Վարչութեան

Փիլի գլուպօլսոյ Ազգային վարժարանին համար Հայերէնի՝ և Գաղղիերէնի քաջահմուտ դասատու մը կուզուի (10) տան ոսկի ամսական թոշակաւ։ Այս պաշտօնին փափաքող դասատուք կը հրաւիրուին մինչ յառաջիկայ Նոյեմբեր 2 ուրբաթ օրն ժամ 6ին Ներկայանայ Ռուսական խորհրդոյ Ազգ. Պատրիարքարանն։

20 Հոկտ. 1879

'Ի Պատրիարք. Հայոց

Կ. Պոլիս 3—3

Հայ. Տաճկ. և Գաղ. լեզուաց տեղեակ երիտասարդ մը կը փափաքի տան կամ Պոլսոյ և կամ Հրշակայ դպրոցաց միոյն մէջ դասատուութեան պաշտօն վարել, պէտք ունեցողք Սուլթան Համամ 79 թիւ թղթավաճառի խանութը պէտք է դիմել։ 8—3

Թիւրք Էրմէնի, Ֆրանսերէն լեզուաց վէ օրատգաղ տէֆթէր թուղթա իլմինէ տախի ալինա օրան պիր Հայ տէլիգանլրը պիր թիւճճար եանընտա խոթիսատ գրընմադ արզուսընտա պուլունտուղունտան էհվէն սուրէթլէ իճրայի մէմուրիյէթ իտէպիլէճէյինի իրան իմբր։ Լիւզումու պուլունանրն Սուլթան Համամա նօմ. 76 քարպանը տիւքէանընա միւրաճաաթ իլմէսի։ 8—3

Ֆռանսերէն և Տաճկերէն լեզուաց գրականութեան, ինչպէս նաև չարական գիտութեանց հըմուտ վիպեան անձ մը կը փափաքի վարժարանաց մէջ դասախօսութիւն ընել այլերութեամբ, փափաքողք կրնան լրագրոյս գրասենեկէն տեղեկութիւն ստանալ։ 6—6

ԻԼԱՆԱԹ

ԱԼԲԱՆԻՈՅ Տայրէ Բաբաֆընտան էլն

Ալթընոը Տայրէ տախլինտէ սաքին ահալի վէ էսնաֆքն գրսմը ազամը թարաֆընտան նիզամաթը պէլէտիյէնէ պիր վազըթտան պէրու ըիայէթ օլունմասը, վէ արալըգ արալըգ իտիլէն թէնպիհաթը թէէսիրիզ գալտըղը մանթիթէսսիֆ կ՚օրիլմէքտէ, վէ պու բիայէթսիզլիկն տէվամը իսէ, թանզիմաթ վէ թանզիմաթը մանթուպէնին թէմամի հուսուլունա մանիի գալի օլտուղունտան, ղայրը ճայիզ պուլունմագտա օլտուղընա, վէ չու կիւլերէ ումումէզիգդանը (սօղագ) պիր հալը ինթիզամէ կ՚յալը իշիւն պաղը թէտարիրէ թէչէպիսս օլունտուղունա պինէէն, նիզամաթը մէզքուրէնէն թուրուգ վէ մեապիր հագգընտա օլան ամի իւզ զիքր պէնտէրի սոն տէֆա օլմագ իւզրէ իլան, վէ երինէ խամ օլունմտրը հալտէ, խաթը վէ կէոնիւէ պագրմայարագ, օ ճիսիլլուլեր հագարընտա նիզամն թային վէ թահտիտ կ՚յէտիկի ճէզանը իճրասը խուսուսընտա տագիդ գէվզթ օլունմայաճաղը իխթար վէ ըթեան գըլընը։

Լէտինէն մատատ.— Խանէ վէ տիւքքեան սահիպլերի վէ միսթէֆերլերի, սիւրրիւնթիւ ատմագ իշիւն մուբարիսէճէք արապա վէ պարիկիրէրի պէտրի Ալէրի լարտմ կէլէճէք տիր։

Սէֆիրինճի մատատ.— Զէրբ, օրունան արապա վէ պարիր վէ գաֆըրլարը կէթիրէն խրամէթճիկը, միւրուր իսէճէքլերի մահարեակ պուլունան հէր պիր իանէնէն գարա սուունու չալանագլար, վէ օյ վագդթ խանէ սահիպլերի վէ եահսոտ միւսթէճիրլերի ֆիլը վէ թէնէքէ վէ սայիր գապ տէրունինտէ օլան սիւրրիւնթիւ. կէօթիւրիւպ թախտա օրունան արապա վէ եահսոտ սէրէթլերին իշինէ պէյտամաղա մէճմուր օլանագլար տուր։

Տոգուզունճու մատատ.— Սիւրիւրիւնթիւ մատատինին լայդ ըլալա իճրասը իշիւն խանէ վէ տիւքքեան սահիպլերի քէնտի խանէ վէ տիւքքեանլարընն էօնլէրինտէ պուլունան եահա եօլլարընն վէ քէնարլարընն պէհէր կիւն զապընպագ երգանմասը խուսուսլարընա իգամատ իտէճէքլէր տիր։

Օն պիրինճի մատատ.— Սօգագլարա սիւրրիւնթիւ պրագմագ վէ իշէրիսէ օյան սուլարը արշարը ատօրմէք վէ սօղագլարընն թախտիրինէ տայիր վագը օյան թէն պիհաթ հագգընտա իհմալ վէ միւսամէհա իթմէք մինիրլու խուսուսատա թէնպիհաթը մուհարէրէնէ մուզայիր պիր հարէքէթ իտէն օլսը իսէ, ճէզա գանունանմէյի հիւմայունընն իքի եիւզ էլլի տէօրտիւնճիւ մատատինտէ միւնատէրիճ օլտուզու վէճէյէ պիր պէյազ պէչիլիկտէն պէշ պէյազ պէչիլիյէ դատար ճէզայի նազտի ալտըղը դա միւճազաթ օլունաճագ արը։

Եկիմի ալթընճը մատատ.— Թիւճար վէ տիւքքեանճը վէ սայիր խուրտա սամիթբէրլար սատարագ վէ գուրթու վէ սայիր եիւրէրինի վաղ իտէրլի, սօղագլարտա միւատէմի մէպտատ իդամէթ իթմէէրի մէմուու օրմագլար, եահա եօլլարընը տէրճալ թէմիզլէյիպ սիւրիւրիւթմէք վէ չէօր վէ սամանն վէ քէրեք վէ օտաուն վ. պէդ բարչալարը կիպի չէյլէր պրագմատագ չարթէյլա եալընընը մաղարընը չէդ արմագ իշիւն քէհարէրինէ պիր սաաթ մէօշ միւսաատ օլունաճաղտան, պունտն մուզայիրինտէ հարէքէթ իտէն օլսը իսէ, ճէզա գանունանմէյի հիւմայունունն իքի եիւզէրի տէօրտինճի մատատինտէ միւսաատ թմթպիդէն պիր պէյազ պէչիլիկտէն պէշ պէյազ պէչիլիկ դատար ճէզայի նազտի ալտըղը դա միւճազաթ օլունաճագ արը։

Սբր քեամիպի

Տայիրէի Սատիսէ

Սինն Բաբալան

23 թէշրինի էվվէլ 1879 3—1

Թարա պաչը ճատատէսինտէ Ալթըն պագդալ իթթիխարինտէ 72 նումէրօ իլէ մուազգամ տիւքքեանտա 3 քէշիմէն միւրէքքէպ պիր գումբանեա թէչքիլ իտիլիպ, իշպու տիւքքեանտա սանտաղեա աէօչէմէսի, սէտիր, եասադ, աղըը վէ հաֆիֆ եօրիանլար եաբըլարգատան մատատա, գալէմբեար վէ եաղը պոյա, եալտրը վէ սբվայա տայիր հէր նէվի իշլէր եաբըլը։ Տիւքքեանը մէգքիւբէ թէչրիֆէ բաղչէյի վէ թէնէզզուլ պուլուրան ղէվմանը կէրէք ֆիյաթմա վէ կէրէք մամուլթմա հէր վէճէյէ մամուլթմա էլերի մէգքիւբ գումբանեա թարաֆընտան իլան օլունուր։ 15—7

A

LA BELLE JARDINIÈERE

Ա. ԼԱ ՊԷԼ ԺԱՐՏԻՆԻԷՐ

Վ. ԹԻՐՆԻ Է ԳՈՒՄ. Վ. ՇԸՄԻԼ

Գալաթատա Գարա քէօյտէ վագը 27 նումէրօլու մաղազանը աչաղը գաթրնտա էրքէք վէ չօճուգլար իշիւն Բարիս վէ Վիէննանրն պիրինճի ֆապրիգալարը մամուլթմընտան օլարագ եաբըլմըշ հագը էսվապ վէ գատընար իշիւն մանթօլար սաթըլը։

Մէգքիւբ մաղազանը իւսթ գաթրնտա տախի Բարիս վէ Լոնտրանրն պիրինճի ֆապրիգալարը մալէրինտէն էնվայի ճինս գումաշ թօքտան վէ արշը իլէ սաթըլմագտա տը։

COFFRES—FORTS

ՄԻԼՆԷՐ ԳԱՑԱԼԱՐԸ

Մէղրիւբ գացալար սիւնեանը հէր թարաֆընտա քէսպի նամ իմիշ օլսա, գավի վէ տայանըգլը տըրլար, վէ ամէջտէ եանմագլար։

Խրրսըզ վէ սաթէջէ գարշը թէէմին ճիհէթիլլէ, նասլը քի Սթամ պոլսա, էօյլէ տէ հիչ պիր եէրտէ պու գացալարը էմալի եօգ տը։

ԳԷՐ.

ՍԻՏՆԵՅ ՆՕՎԻՑԻ,

Զէր. — Մ՚իսիս Սիտնէյ Նովիչ, գացա սամրն տրմագտան էվվել մաղազալարընա կէլիպ գացասրը կէօզտէն կէչիրիպ, չէնտէմանամսինի վէ էվրագը սպիրէյի օգուտմալարը իշիւն էհալիյէ ըէճա իտէր։

Գալաթատա Եիւքսէք Գալտրըրմտա Գէորգ պէյ խանը։

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԷՎՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱՄԸ

Լօնտրա, 5 Նոյեմ.

Ինկիլ. էսհամը Ինկ. Լիր.		97-13/16
Օսմ. էսհամը աչքալը		11-3/8
» » գարանտը		11-11/8
Իսթիգրազ	65	14-3/4
»	69	14-1/8
»	71	55-1/4
»	72	21-1/4
»	73	12-3/8
Օսմանլը պանգաղը		10-1/2
Մըսըր տուլյուն. մութա հրատ		46-3/8
» իմթիյազը		73-1/2
Բուսիա իսթիգրազը		88-7/8
Գամպիս Բարիզ 3 այ վատէ		—

Փարիզ, 5 Նոյեմ.

Ֆրանս. էսհ. 3 % Ֆր.		83-02 1/2
» » 5 գրօնսուզ		115 35
Օսմ. էսհամը աչքալը		11-45
» » գարանտը		11-45
Իսթիգրազ	65 Ֆր.	70-
»	69	68-
»	73	59-
Մըսըր ֆոնտ. մութա հրատ		243-75
Գրէսի Լիոնէ		837-50
Օսմանլը պանգաղը		515-
Բուսիկի չըմէնտրֆէրի		39-50
Իսթալիա էսհամը		79-25
Գամպիս Լօնտրա 3 այ վատէ		25-26

Վիէննա, 5 Նոյեմ.

Աէիս	ֆիորին	—
Բուսիկի չըմէնտրֆէրի		19-

ԴԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՄԸ

Էսհ. ում. տիւն ազ. գաբ.	12-14
Պու սապահ աչքալը	12-10
Իսթիգ. 63 (Մութօն) 6 % Ֆ.	68-
» 65 » 6 % Ֆ.	63-
» 69 (Բինար) 6	65 50
» 72 (Պոն տիւ Թրէզօր)	21-
» 73 6 % Ֆ.	61-
Բուսիկի չըմէնտրֆէրի 3	41-
Ագէճ ֆայիզի %	9-
Ըրբօր Դրչ	00-
Հավալէսիզ »	50-

ՊԱՆԳԱ ԱԳՏԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէսի ժէնէրալ	4-10
Ստամպոլ պանգասը	6-10
Օսմէթ ժէնէրալ	4- 8
Թրամվայ	3-95

ԱԳՏԷԼԷՐԻՆ ԳԻՆԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղրչտան	Ղ. Ֆր	
Գէյզ մէճիտիյէ ֆարգը		106-20
Մէթալիք »		117-20
Գէյլիք »		117-
Գազըր »		360-
Գայմէ »		765-
Ինկիլիզ լիրասը		109-20
Ֆրանսըզ ալթունու		87- 8
Փոլ		89-38
Գրիմից ալթունու		51-10
Գարպոն գայմէսի		8-67